

28e jaargang • nummer 147 • april 2013

SOBAT

WOMI

RIVIERCRUISES 2013

met veel Soldiers and Veterans Voordeel

BTR REIZEN

Riviercruises

Voor het nieuwe cruiseseizoen heeft BTR Reizen weer diverse mooie riviercruises over de mooiste rivieren en fraaie streken in haar programma opgenomen, weer aangeboden met veel Soldiers and Veterans Voordeel.

U bent te gast op gezellige ***/****riviercruiseschepen waar u dagelijks kunt rekenen op een fijne en volledige verzorging bestaand uit:

- Uitgebreide ontbijt- en lunch buffetten.
- Heerlijke diner of dinerbuffet.
- 's Morgens en 's middags een kopje koffie en een koekje.
- Gezellig en onderhoudend entertainment programma.

Zoek uw riviercruise vakantie naar uw keuze
. en voor de prijs hoeft u het niet te laten!

6 daagse cruise naar de Belgische Hoofdsteden

van 18 t/m 23 mei & 28 mei t/m 2 juni 2013

Met de MPS Virginia*** van € 379,- **Veteranen Voordeelprijs** € 341,-

8 daagse cruise naar de Vlaamse Steden

van 4 mei t/m 11 mei 2013

Met de MPS Diana*** van € 539,- **Veteranen Voordeelprijs** € 485,-

8 daagse Nederland en België cruise

van 11 mei t/m 18 mei 2013

Met de MPS Diana*** van € 539,- **Veteranen Voordeelprijs** € 485,-

4 daagse Rijn- en Moezelcruise naar Cochem

van 5 juli t/m 8 juli 2013

Met de MPS Brilliant*** van € 229,- **Veteranen Voordeelprijs** € 206,-

5 daagse Rijn-cruise naar de Rudesheim

van 1 juli t/m 5 juli 2013

Met de MPS Brilliant*** van € 299,- **Veteranen Voordeelprijs** € 269,-

8 daagse Rijn- en Moezelcruise naar Bernkastel

van 24 juni t/m 1 juli & 8 juli t/m 15 juli 2013

Met de MPS Brilliant*** van € 489,- **Veteranen Voordeelprijs** € 440,-

8 daagse
Moezelcruise
naar Bernkastel
vanaf slechts

€ 440,00

p.p.

Voor gratis folder met actuele informatie
over speciale veteranenreizen

BTR REIZEN

055 - 5059500

WWW.BTRREIZEN.NL

SOLDIERS AND VETERANS HOTELS

'Alles Inclusief' vakanties altijd met **Veteranen Voordeel**

Dok in 2013 bent u weer van Harte Welkom in alle Veteranenhotels.

BTR Reizen heeft weer een ruime keuze aan aantrekkelijke 'Alles Inclusief' vakanties naar haar Veteranenhotels, die ultraard weer met veel Veteranen kortingen worden aangeboden.

Nieuw is Veteranehotel Op De Beek fraai gelegen in het Zuid Limburgse Schin op Geul.

5 dagen 'Alles Inclusief' vakantie
van maandag t/m vrijdag

- ✓ Ontvangst met koffie of thee met ...
- ✓ 4 x logies met ontbijtbuffet
- ✓ 4 x gevarieerde lunch of goed lunchpakket
- ✓ 4 x avonden een heerlijk 3-gangen diner
- ✓ **GRATIS:** 4 avonden van 18.00 tot 22.00 uur drankjes met keuze uit: koffie, thee, frisdranken, vruchtensappen, tapbieren, jenever en hulswijnen

Voor gratis folder met actuele informatie over speciale actie weken en veel speciale veteranenreizen
Klik op www.BTRreizen.nl of Bel 055 - 5059500

SOLDIERS AND VETERANS HOTELS

NIEUW

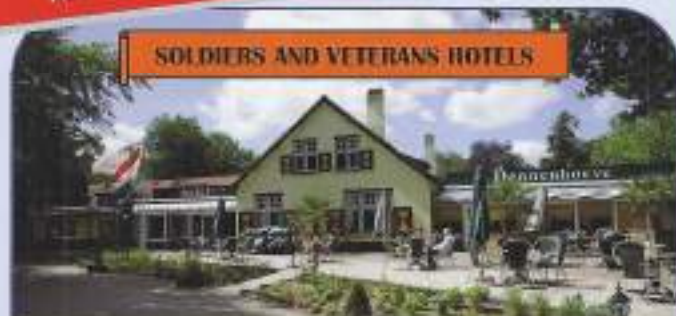
Hotel Op De Beek* Schin op Geul**

5 dagen 'Alles Inclusief' vakantie
Zomerseizoen van april t/m okt. 2013 voor € 268,-
Veteranen Voordeelprijs € 242,- p.p.

Speciale Zuid-Limburg weken 2013
van maandag 15 april t/m vrijdag 19 april **slechts € 199,-**
van maandag 30 sept. t/m vrijdag 4 okt. **slechts € 215,-**

Met extra en gratis avondprogramma:

- ✓ Dia avond over het Geuldal en Zuid-Limburg
- ✓ Lezing over een Engelse Oorlogsvlieger
- ✓ Gezellige avond met live muziek

SOLDIERS AND VETERANS HOTELS

Hotel Dennenhoeve* Nunspeet / Veluwe**

5 dagen 'Alles Inclusief' vakantie
Zomerseizoen van april t/m okt. 2013 voor € 239,-
Veteranen Voordeelprijs € 216,- p.p.

SOLDIERS AND VETERANS HOTELS

Hotel 't Holt Diepenheim / Twente**

5 dagen 'Alles Inclusief' vakantie
Zomerseizoen van april t/m okt. 2013 voor € 256,-
Veteranen Voordeelprijs € 229,- p.p.

SOLDIERS AND VETERANS HOTELS

Hotel Gaasterland* Rijs / Friesland**

5 dagen 'Alles Inclusief' vakantie
Zomerseizoen van april t/m okt. 2013 voor € 255,-
Veteranen Voordeelprijs € 229,- p.p.

SOLDIERS AND VETERANS HOTELS

Hotel Abdij de Westerburcht* Westerbork**

5 dagen 'Alles Inclusief' vakantie
Zomerseizoen van april t/m okt. 2013 voor € 268,-
Veteranen Voordeelprijs € 242,- p.p.

BTR REIZEN

055 - 5059500

WWW.BTRREIZEN.NL

SOBAT

Officieel orgaan van VOMI-NL, Vereniging van organisaties, waarvan de leden veteranen, oud-verzetmensen, oud-militairen, verwanten en sympathisanten kunnen vertegenwoordigen. Verschijnt 6 keer per jaar.

Bestuur

Voorzitter L. Noordzij
R de Hoogstraat 6
6181 DH Elsloo
Tel. 046-4360607
E-mail:
lnoordzij@hotmail.com

Vice-voorzitter/ K.J. Orsel
Secretaris Van Hobokenhaven 63
2905 HH Barendrecht
Tel. 0180-613612
E-mail:
klaasorsel@live.nl

1e Penningmeester A. Luljendijk
Voordijk 475
2905 BE Barendrecht
Tel. 0180-618423
E-mail:
fams.luljendijk@gmx.net
Banknummer:
1804.20.143
4585.91.300

IFG rekeningnummer:
4250598
L.n.v. "VOMI-Nederland"
Barendrecht

2e penningmeester E. Bergman, Smoetjeshof-
straat 11, 6005 SC Weert
Tel. 0495-364941 /
06-12202692. E-mail:
p.bergman19@online.nl

Vz. Secr. Soc. Comm. Wil F.J. Falck
Stellingweg 104
8475 EJ Nijeholtpade
Tel. 0861-680772
Mobiel: 06-15100579
E-mail:
vorn-soccom@kpnmail.nl

Vice-vz./Budgethoeder Th.H.A. Rump
Albatrosstraat 14
2382 EG Leidenhoop
Tel: 071-5416936
E-mail:
Theorump@gmail.com

Vz. VOMI Binnenland A.M. Mol
De Wiezeboom 9
8332 JT Sierstreek
Tel. 0521-512095
E-mail:
a.mmol@online.nl

Ereleden R. Gail; J.N. Blom;
G. de Jong; E. Persboom
P.J.F. Smoorenburg.

Leden van Verlonste
G. Determan; G.C. Meeswa; T.J. Gaasstr.
M.M. Bakker; M. Vis; A.M. v.d. Vis - Bloem;
W.G.L. Topée; J. Franken; P.J.G.M. de Walvaart;
J. Oldenbeuring; D. Nerusens; E.J.M. Looyen;
Th. Naas; J. v.d. Ham; C.J.O. Otten

Doelstellingen

De vereniging heeft ten doel:

- Het behartigen van de ideële, materiële en immateriële belangen van haar leden.
- Het behartigen van de belangen van de nagelaten betrekkingen van hen, die als gevolg van directe militaire dienstverrichtingen om het leven kwamen of ten gevolge daarvan invalide werden.
- Het ijveren voor het bijhouden en herdenken van hen die gevallen zijn tijdens militaire dienstverrichtingen alsmede van hen die tijdens, door of tengevolge van krijgsgevangenschap, ziekte of ongevallen in of door de militaire dienst zijn overleden.
- Het bevorderen van het saamhorigheidsgevoel bij en de kameradschap tussen de leden van haar lid-verenigingen.
- Het bevorderen van contacten met gelijkgestemde nationale en internationale organisaties.

Beginselen

De vereniging tracht gewilde doelen te verwezenlijken,

los van elke partijpolitieke richting, levensovertuiging of religie.

De vereniging staat open voor samenwerking met verenigingen, die zich op overeenkomstig terrein als de VOMI-NL bewegen en aanverwante doelstellingen nastreven.

Raad van Advies

Voorzitter H.F. Coopmans, Brigade-generaal der Jagers bd

Leden Dr. B. Bouman, Brigade-generaal der Artillerie bd
C.W.M. Breed, Commandeur van Administratie bd
Dr. W.A. Broesder, Kolonel der Koninklijke Marechaussee bd
C.A.M. van Eijl, Kolonel der Jagers
J.H. de Neyn, Luitenant-generaal der Infanterie bd

Ledenadministratie

G.M. Nattekaas-Determan
Amstelpad 17
3181 EA Rozenburg
e-mail: vomida@gmail.com

Correspondentie:

1. Opname nieuwe leden, adreswijzigingen, bericht van overlijden e.d. richten aan de secretaris van de vereniging waartoe men behoort. Zie secretariatsadressen onder "VERENIGINGSNIEUWS".
2. Zaken VOMI betreffend richten aan de secretaris van het Bestuur.

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden artikelen in te korten en/of veranderingen aan te brengen of, zonder opgaf van reden, niet te plaatsen.

De redactie kan niet aansprakelijk gesteld worden voor de inhoud van de geplaatste artikelen. De artikelen geplaatst in dit blad behoeven niet noodzakelijk de zinswijze van het bestuur weer te geven.

Overname van artikelen is toegestaan mits met bronvermelding.

Redactiecommissie

Voorzitter/hoofdredacteur Th.H.A. Rump (zie onder bestuur)
Secretaris/redacteur E. Falck

De Bongerd 94
5545 JW Oss
Mobiel: 06-54979053
E-mail: ekass@as4.nl

Fotobewerking/redacteur A.M. Mol (zie onder bestuur)
Advertenties K.J. Orsel (zie onder bestuur)

Voorplaat: De Borobudur. De Borobudur is een Boeddhistisch heiligdom op 40 km ten noordwesten van Jogjakarta in de provincie Midden-Java, in het centrum van het Indonesische eiland Java.

Druk: De Swart B.V., Den Haag

Sluitingsdatum inzenden kopij:
Nr. 148 26-04-2013

Website VOMI-NL: www.vomi-nederland.nl

Nieuws van de Bestuurstafel

Inhoud

Het Gezagsbataljon Indië (deel 2 en slot)	6
Terug naar Zuid-Celebes (deel 1)	9
Zo maar een nacht op Java	14
Commando-overdracht KTOMM Bronbeek	14
Met het carrièrepeloton mee naar de Tropen (deel 2)	16
Nieuw-Guinea (deel 1)	18
Mijn oorlogsjaren 1940-1950 (deel 11)	20
Herdenking van zes commando's	22
Nederlandse Veteranendag 2013	23
Schandvlek van de Staat der Nederlanden (deel 1)	24
Koninklijke Marine 525 jaar innovatief	26
Veteranendagen 2013	26
Veteranencafé Dordrecht	27

- Graag wijs ik belanghebbenden erop dat de Algemene Ledenvergadering (ALV) van VOMI Nederland wordt gehouden op woensdag 15 mei a.s. in de Kumpulan op het Landgoed Bronbeek te Arnhem. De stukken voor deze vergadering worden u ongeveer 3 weken voor aanvang van de vergadering toegezonden.
- Tijdens genoemde ALV zal het bestuur u nader informeren over het project 'Versterking Nuldelijsondersteuning

Veteranen' en zal ook worden ingegaan op de structuur van de afdeling VOMI Binnenland binnen de vereniging VOMI Nederland.

- Het digitale overleg is nu een aantal keren gehouden. Of deze wijze van overleg aan de behoefte voldoet, zal aan de besturen van de lidverenigingen tijdens deze ALV worden voorgelegd

K.J. Orsel
Secretaris

De tijd heeft ons geleerd dat kameraadschap
iets kostbaars is door alle tijden heen.

Want herinneren,
herdenken en bezinnen,
dat doe je samen, je bent dan nooit alleen.

Uit: *Waar blijft de tijd* (van Annie Steenstra)

Van de Voorzitter

Een minder dik nummer dan in februari, maar dat was dan ook een speciale uitgave, samen met de Bond van Wapenbroeders en de NIM. De reacties die ik heb gehoord, waren wisselend van zeer positief tot sterk afwijzend en alles wat daartussen zit. Hopelijk heeft u uw mening ook via het enquêteformulier kenbaar gemaakt zodat wij een afgewogen besluit kunnen nemen over wel of geen vervolg.

VOMI Binnenland staat goed in de steigers en is tijdig gereed om de toekomst van VOMI- lidverenigingen en dus van VOMI Nederland nog zolang te borgen als de leden gewenst achten. Dat is een goed initiatief nu ons in relatief korte tijd een aantal enthousiaste bestuursleden zijn ontvallen. Zo was ik, samen met Theo Rump, op 15 februari aanwezig bij de uitvaart van Aad Martens, bestuurslid van VOMI Utrecht/1 Gooi. Een week later was ik in hetzelfde crematorium aanwezig bij de uitvaart van de legendarische Ridder Hakkenberg. Deze kapitein lid van het Korps Mariniers had de MWO-4 verdiend met buitengewoon moedig en doortastend optreden in het voormalige Nederlands Oost-Indië. Dat zij beiden mogen rusten in vrede!

Ook op het landgoed Bronbeek in Arnhem was ik in korte tijd tweemaal aanwezig, voor de viering het 150-jarig bestaan (19 februari) en voor de commandowisseling. Kolonel Noordanus en echtgenote gaan genieten van een welverdiende FLO en kolonel Dulfer is vanaf 28 februari de nieuwe commandant. Wij wensen beiden succes en plezier in hun nieuwe hoedanigheid!

Maart en april zijn traditiegetrouw de maanden voor jaarvergaderingen. Ik reken erop dat u in grote getalen aanwezig kunt en zult zijn. De bestuursleden van VOMI Nederland, ik dus ook, zullen waar mogelijk acte de présence geven en wij hopen u dan in goede gezondheid te treffen.

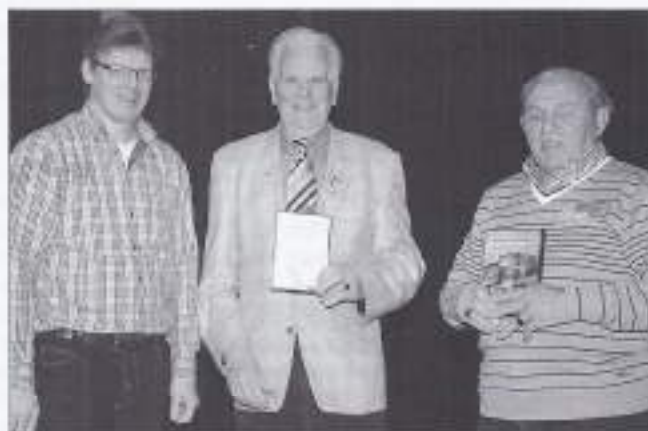
Uw voorzitter, L. Noordzij

Documentaire over persoonlijke ervaringen van Indië-veteranen

In het Brabantse Schijndel is op 2 februari 2013 de documentaire 'Schijndelse militairen in Nederlands-Indië' in première gegaan. De film vertelt het verhaal van de 150 Schijndelaren die aan het eind van de jaren 40 van de vorige eeuw naar Nederlands-Indië gestuurd werden om daar te strijden tegen extremistische troepen die onafhankelijkheid eisten.

Toon Verhoeven komt oorspronkelijk uit Schijndel maar woont in Leiderdorp. Zijn vader, Hein Verhoeven, was één van die Schijndelse jongens die naar Indië werden gestuurd. Van januari 1948 tot 9 mei 1950 zat hij op Java als onderdeel van 5-6 RI. "Dit onderdeel werd ook wel de Zwarte Panters genoemd. Hij heeft maar weinig over die tijd verteld en ik heb hem er ook nooit naar gevraagd. Toen ik op school zat is ons ook nooit iets verteld over Nederlands-Indië.*

Nadat zijn vader in oktober 2003 was overleden, vond de familie een dagboekje. "Daarin had hij opgeschreven waar ze geweest waren en wat ze daar meegemaakt hadden. Niet in detail, het was meer een opsomming van feiten. Dit dagboek was voor mij een reden om op onderzoek uit te gaan." Vier jaar van voorbereiding, interviews en montage hebben uiteindelijk een film opgeleverd van anderhalf uur. Hierin worden de verhalen verteld zoals de oud-militairen uit Schijndel ze hebben meegemaakt. Dit alles met als doel

Uitreiking van de eerste dvd's aan Jan Sontegoeds (rechts) en Piet van Doorschoot (midden), respectievelijk voorzitter en secretaris van Vereniging Oud-Militairen Schijndel, door de maker van de film Toon Verhoeven (links).

om meer kennis en begrip te krijgen voor de persoonlijke ervaringen waar men als jonge militair in Nederlands-Indië mee te maken had.

De film begint met een korte beschrijving van de situatie tijdens en vlak na de Tweede Wereldoorlog, met voorop de Japanse bezetting waarbij veel Nederlanders in kampen terecht komen of tewerkgesteld worden. Na de bevrijding volgt de Bersiap periode met de opkomst van de Indonesische vrijheidsbewegingen. Een aantal Schijndelse veteranen vertellen over hun ervaringen: de oproep voor militaire dienst, de lange bootreis naar Indië, de aankomst in het vreemde tropische land, de positionele acties, het verlies van kameraden, de omgang met de bevolking, en tenslotte de terugkomst in Nederland." Ervaringen waarover decennialang vooral werd gezwegen.

De reacties na de première waren overweldigend. Bijna tweehonderd mensen waren aanwezig en de film werd als ontroerend en verhelderend omschreven zowel door de veteranen als overige bezoekers. Verhoeven hoopt dat zijn documentaire zal bijdragen aan een beter begrip van en kennis over een beladen periode die toch een belangrijk deel uitmaakt van de Nederlandse geschiedenis. "Ik hoop ook dat er meer erkenning komt voor de mensen die – vaak als dienstplichtig militair – met gevaar voor eigen leven hebben deelgenomen, en die door de media vaak in een negatief daglicht worden gesteld."

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Toon Verhoeven, e-mail: toon@mac.com / tel. 06 21876361.

Verkrijgbaar op DVD:

'Schijndelse militairen in Nederlands-Indië'

De DVD 'Schijndelse militairen in Nederlands-Indië' duurt 90 minuten en is te bestellen door 20,00 euro (incl. verzendkosten) over te maken op rekeningnummer: 4610310 t.n.v. A. Verhoeven onder vermelding van 'dvd' en uw adresgegevens.

2013

Het Gezagsbataljon Indië (deel 2 en slot)

In het tweede deel van mijn artikel "OVW bataljons naar de tropen" ("SOBAT" nummer 143, pagina 10, augustus 2012) heb ik gesproken over het formeren van Gezagsbataljons voor Indië (GBI's).

Wat waren GBI's en wat deden zij voor de bevrijding van Indië?

Het artikel "Het Gezagsbataljon Indië" (in twee delen) wil proberen daar antwoord op te geven.

B.C. Cats

Engelse en Brits-Indische troepen waren nog maar een paar dagen geleden aan land gegaan. In de heksenketel, die was ontstaan na het uitroepen van de zelfstandigheid door Soekarno, waren de schietpartijen niet van de lucht. Reeds op 15 oktober 1945, een week na aankomst, sneuvelde de eerste GBI'er soldaat OVW M.J. Folmering in een vuurgevecht in Zuid-Batavia. De 5e compagnie werd nu ingedeeld bij KNIL-Infanteriebataljon II. Later, medio 1946, werd hieruit een ondersteuningscompagnie voor Infanterie I (carriers, mortieren, PAG en pionierspeloton) geformeerd. Met Infanterie I KNIL maakten de

GBI'ers de eerste politonele actie mee en eindigden hun diensttijd in Semarang op Midden-Java. In totaal kwamen vier OVW'ers van de oude 5e compagnie GBI (de soldaten Folmering, Derks Van Emden en Godschalk) om het leven. Vier man te veel maar een gering aantal wanneer rekening wordt gehouden met de hete vuren waar deze eerste vrijwilligers voor gestaan hebben. Toen eind 1947 het demobilisatieschema bekend werd gesteld, waren de oud-GBI'ers de eersten die voor terugkeer naar Nederland in aanmerking kwamen.

Inmiddels was het Departement van Overzeese Gebiedsdelen, na de bevrijding van geheel Nederland, doorgegaan met de werving van vrijwilligers bestemd voor het GBI. In totaal zijn 1200 man hiervoor geworven. Vanuit de plaats van opkomst (Hulten in Noord-Brabant) werden zij in vier transporten naar Engeland overgebracht, waar zij in een aldaar van de Amerikanen gehuurde legerplaats -het Woodfarm-camp te Worchestershire- werden ondergebracht. In het Woodfarm-camp vernam het GBI op 15 augustus 1945 van de onverwachte overgave van Japan als gevolg van de atoombommen op Hiroshima (6 augustus) en Nagasaki (9 augustus).

Nu ontstonden speculaties rond de bestemming van het GBI. Snelle verschepping naar Indië was echter onmogelijk aangezien de Nederlandse regering niet over eigen scheepsrechten beschikte en diende te wachten tot uit de geallieerde shippingspool een troepschip ter beschikking kwam.

Uiteindelijk moest zeven weken op het beschikbaar komen van scheepsruimte worden gewacht. De tussentijd werd besteed aan instructie en marstraining en er werd zelfs tijd gevonden om de plaatselijke bevolking te helpen met de hoopogst. Op 3 oktober vertrokken bijna 2400 Nederlandse bewoners van het Woodfarm-camp, het GBI, een groot detachement Luchtstrijdkrachten (LSK), het zgn. Europadetachment KNIL en een groep dames van het vrouwenkorps KNIL, met vier treinen naar Liverpool waar werd ingescheept op het Britse troepschip "Stirling Castle" met reeds aan boord 3000 Australische militairen voor repatriëring naar hun thuisland.

De bestemming van het GBI was voorlopig Australië. In Brisbane had het uitgeweken Nederlands-Indische Gouvernement in een voormalig Amerikaans complex, genaamd Camp Columbia, een onderkomen

In het trainingskamp te Ipoh (Malakka) gaat bij het ochtendappel de Nederlandse driekleur omhoog (eind 1945/begin 1946).

gevonden. De "Stirling Castle" kwam op 4 november aan in Sidney. Hier bleek dat de aanvankelijke medewerking van Australië was omgeslagen in tegenwerking. Op 5 juli 1945 was een nieuw Australisch kabinet aangetreden onder leiding van de dogmatische socialist Chifley, die weinig op had met Nederland en zijn koloniale standpunten. Het kabinet trok de Australische toezeggingen nu officieel in en de Nederlanders mochten na aankomst te Sidney op 30 oktober niet eens van boord. De machtige Australische transportvakbond, die communistisch was geïntendeerd, had zich solidair verklaard met de zojuist uitgeroepen Republiek Indonesia en boycotte het transport van Nederlands-Indische troepen en goederen. De Australische demonstranten hadden zich op de Woolloomoolookade verzameld en beletten met geweld de ontschepping van de Nederlanders. Vanaf het schip lieten GBI en LSK zich niet onbetuigd, zetten de brandspuit op de demonstranten en er ontstonden rellen die de Australische pers haalden. Er vond koortsachtig overleg plaats met de Nederlands-Indische en Australische autoriteiten, doch de Australiërs wilden geen Nederlandse troepen meer op hun grondgebied toelaten. Alle Nederlands-Indische voorzieningen in het Darley-camp en het Victoria-camp ten spijt moesten de Nederlanders doorreizen. Met moeite kon een kleiner schip, de "Moreton Bay", gecharterd worden waarop de Nederlanders

op 11 november overstapten. Het Australische deel van de bemanning van de "Moreton Bay" ging echter in staking zodat bepaalde taken op het schip moesten worden verricht door Nederlandse militairen. Toen men wilde vertrekken bleek door de Australiërs een staken niet over de schroef van de "Moreton Bay" te zijn gelegd zodat deze bij het proefdraaien, vastliep. Duikers dienden het net te verwijderen waarna op 12 november uit Sidney kon worden vertrokken richting Java. Na een tocht via de zee van Timor bleek echter in Tandjong Priok niet aan land te mogen worden gegaan, aangezien de Britten geen Nederlandse troepen op Java toelieten. De "Moreton Bay" ging nu richting Singapore, arriveerde op 26 november op de rede van Penang te Malakka en kon worden ontscheept. Na 54 dagen aan boord van troepenschepen te zijn geweest, had het GBI dus eindelijk Zuid-Oost-Azië -maar niet de bestemming Nederlands-Indië- bereikt. De geschiedenis van het GBI valt dus in twee stukken uiteen, het voordetachment (225 man) dat reeds op 7 oktober 1945 op Java arriveerde en het GBI (1200 man) dat op 26 november 1945 op het Malakse eiland Periang op het strand werd gezet.

Malakka was nu de wachtkamer voor Indië geworden. Er werden achttien uit Nederland gezonden lichte infanteriebataljons vastgehouden. De legerleiding besloot nu deze bataljons in hoger verband onder te brengen. Begin 1946 werden hiertoe een vijftal brigades opgericht, resp. de T-, U-, V-, W-, en X-brigade. Een ervaren hoofdofficier van het KNIL werd tot commandant van elke brigade aangewezen, die als eerste taak had een brigadestafcompagnie te formeren met uit krijgsgevangenschap terug-

IN MEMORIAM

Heden kregen wij na 5 maanden van kwellende onzekerheid het droevige bericht, dat op 1 September 1945 tongevolge van een Min. Besluit is overleden.

HET GEZAGSBATALJON INDIË

in de aanvullige leeftijd van bijna 9 maanden.

Uit aller naam:
De executeur testamentaire.

Het stoffelijk overzich is vnaaf 2 February 11 uur opgehaard voor het kampbeureau.

De begrafenis zal plaatsvinden op 2 February 1946.

Vertrek vnaaf HQ. te 11.30 uur.

kerende officieren en onderofficieren van het KNIL.

Inmiddels was de oorspronkelijke taak van het Gezagbataljon Indië vervallen. Het werd daarom met terugwerkende kracht van 1 september 1945 opgeheven en het vrijgekomen GBI-personeel werd gebruikt voor het vullen van de brigadestafcompagnieën. De GBI'ers die met zoveel moeite uiteindelijk het voorportaal van Nederlands-Indië hadden bereikt, waren vastbesloten aan die opheffing een cynisch tintje te geven. Van een oud battle-dress werd met behulp van stro een pop vervaardigd die op 2 februari 1946 met militaire eer ten grave werd gedragen. Er werden "In Memoriam" kaarten gedrukt en uitgegeven (zie afbeelding).

Maart 1946 werd door de Britten het toegangsverbod tot Indië opgeheven en werden de brigades met elk drie tot vier lichte infanteriebataljons naar Java verscheept. De T-brigade naar Semarang (Midden-Java), U- en W-brigade naar Batavia en omstreken (West-Java), de V-brigade door de lucht met Dakota's naar Bandoeng en de X- en Mariniersbrigade naar Soerabaya (Oost-Java). Later in 1946 ging de U-brigade van Batavia naar Midden-Sumatra (Padang), de Y-brigade naar Zuid-Sumatra (Palembang) en de Z-brigade naar Noord-oost-Sumatra (Medan). Voorjaar 1948 keerden de ex-GBI'ers naar Nederland terug en gesteld mag worden dat zij uiteindelijk de specie zijn geweest die de eerder genoemde brigades bijeen hielden. Er is geen onderdeelseembleem ingesteld voor het GBI. Wel ontvingen allen in oktober 1946 het OVW-embleem dat door de Minister van Oorlog met zijn beschikking van 20 september 1946 werd ingesteld.

Het Rozenpakhuijs Bloemen en Planten John Scheurkogel

Middeldijk 73 A ~ 2992 SH Barendrecht
Tel.: 0180-621298
Info@hetrozenpakhuijs.nl
Website: www.hetrozenpakhuijs.nl

Openingstijden
Maandag t/m zaterdag
08:00-18:00 uur
Vrijdag 08:00-20:00 uur

Alle ECHOS Homes zijn Veteranenontmoetingscentra

ECHOS Homes zijn van oudsher unieke ontmoetingscentra met een gezellige huiskamer, multifunctionele vergader- en ontspanningsfaciliteiten en een prima keuken.

- ☆ ECHOS Homes kunnen zowel kleine als grote groepen (ca. 150 personen) accommoderen.
- ☆ Bel even met onderstaande contactpersonen om uw wensen te bespreken.
- ☆ ECHOS Homes hebben de status 'militaire accommodatie'. Wij kunnen al uw activiteiten en evenementen die door Defensie worden gesubsidieerd, direct voor u declareren.

ECHOS Home 'de Schakel' gastvrouw: Marieke Potappel
Leuvenumseweg 68, 3852 AS Ermelo tel. 0341 - 553 830

ECHOS Home 'de Landing' gastheer: IJsbrand Terloow
Deelenseweg 28, 6816 TS Schaarsbergen tel. 026 - 44 30 487

ECHOS Home 'de Vrijheid' gastheer: Ronnie Beumer
Eindhovensedijk 33, 5688 GN Oirschot tel. 040 - 29 04 515

ECHOS Home 'het Bakken' gastheer: Han Mennink
Johannes Postweg 5, 7973 JB Darp (Havelte) tel. 0521 - 341 297

ECHOS Home 'het Anker' gastheer a.l.: Aart Werkman
Toepad 110, 3063 NJ Rotterdam tel. 010 - 24 299 10

ECHOS Home 'de Eendracht' gastheer: Han Mennink
Schapendijkje 8, 1782 TD Den Helder tel. 0223 - 655 066

ECHOS Home 'Baan Zulu' gastheer: Ad Mulwijk
Orterloseweg 12-A, 6732 BS Harskamp tel. 0318 - 453 060

www.echos.nl

Terug naar Zuid-Celebes (deel 1)

Maarten de Jongh Suemer

Kampteeld op Ambon

22 Maart 1943 kwam de Japanse bewapende koopvaarder Rio de Janeiro Maru aan in de haven van Makassar, na vier dagen zigzagvaart van Ambon naar Celebes. Aan boord mijn moeder, mijn oudere broer en ik samen met een honderdtal burger mannen, vrouwen en kinderen, die op Ambon (in verschillende kampen) al een jaar in Japanse gevangenschap hadden doorgebracht. In één ervan, Tan Tui, werden we door de geallieerden gebombardeerd aangezien de Japanners een bommenloods hadden ingericht tussen de barakken van burgers en die van krijgsgevangenen.

Onze haveloze groep bezat nu niet veel meer dan de kleren aan het lijf en er waren gewonden en vele zieken door ontbering en gebrek aan medische zorg. De drie dagen aan boord met goede maaltijden waren een weldaad van korte duur! Helaas zou dit schip zich later voegen bij de andere "hell ships" met slaventransporten van krijgsgevangenen door de archipel.

De Ambongroep was al heterogeen samengesteld uit verscheurde families, daar bijeengebracht van de eilanden van de Grote Oost tot aan Nieuw-Guinea. Die hadden daar al de verschrikkingen moeten mee-

maken van moord, verkrachting en plundering door de Japanse fronttroepen.

"Jappenkamp" Kampili

Een oud tbc sanatorium gelegen bij de kampong Kampili, 20 km van Makassar, was de basis van een kamp dat met rijen loodsen zou worden uitgebreid tot het 1650 vrouwen en kinderen kon huisvesten: de meesten kwamen van overal in Celebes. Terwijl zij wel contact kregen met hun mannen en vaders in het kamp in Paré-Paré, hadden families uit Ambon al die jaren geen idee van het lot van hun militairen, weggevoerd naar onbekende bestemming.

Tot aan de Japanse capitulatie verbleven de vrouwen en kinderen in het kamp. Ieder van 12 jaar en ouder moest dwangarbeid verrichten, meest op de velden of in de veteelt. De laatste oorlogsmaanden kwamen de bombardementen van de geallieerden steeds dichterbij: Zuid-Celebes was een militair belangrijk gebied voor hen zoals het ook voor Japan was.

Naarmate de oorlog vorderde, vielen er steeds meer doden door ondervoeding, avitaminose, beriberi en beten van dolle honden die hongerig door het kamp zwierven. Alles eiste vooral zijn tol bij de jon-

Brandend Tan Tui. Tan Tui was een van de interneringskampen, deels ook krijgsgevangenkamp, op het eiland Ambon. Links is de stad Ambon, rechts Tan Tui. Zeldzame luchtopname van 'after action recce' nadat in enkele bomb runs een Japanse bommenloods was geraakt waarbij enorme explosies ontstonden die vrijwel het gehele kamp verwoestten. Veel doden en gewonden. Daar onder sta ik dus op de foto! Na een kort verblijf in een kerkje werden we met de Rio de Janeiro Maru in drie dagen 'zigzag' varen naar Makassar gebracht.

gere kinderen. Medicijnen werden schaars door het isolément van Celebes.

Voor Zuid-Celebes werd de laatste maanden van de oorlog bijna dagelijks gebombardeerd dat tot grote

B-24 Kampili. "Artist impression" van een B-24 die boven het kamp bommen losslaat. In werkelijkheid wierpen ze de bommen op iets meer hoogte af en waren het clusterbommen met kleine staaftbrandbommetjes die een lint achter zich trokken en met de kop in de aarde kwamen. Een kleine springlading stuwde de napalm-brandlading uit, die een gebied van 50 meter doorsnee in brand zette.

Etensteilen van Kampili. Dit geeft een beeld van hoe na het bombardement moest worden geïmproviseerd om de mensen te eten te geven. Let op het vierkante blokgebouw links: de watertoren (die er nu nog staat en nog het enige herkenningsteken is).

ontwrichting leidde. Uiteindelijk werd het kamp, gelegen vlakbij het vliegveld Limbung, gebombardeerd. Met zijn rijen barakken, prikkeldraad, wachttorens en niet gemarkeerd als interneringskamp, werd het bij luchtverkenningen aangezien voor een legeringskazernes van Japanse luchtmacht-militairen. Bij het bombardement met brandbommen vielen weer doden en gewonden. Een volgend bombardement met brisantbommen vernietigde de nog staande stenen gebouwen. Weken werden doorgebracht in een noodkamp in de bossen. Ook het mannenkamp in Paré-Paré was gebombardeerd, de geïnterneerden werden overgebracht naar noodkampen in het vochtige oerwoud.

Bevrijd en belaagd

De Japanse capitulatie kwam toen het kamp alweer goeddeels was opgebouwd. Er waren geen geallieerde troepen op het eiland aan wie de Japanners zich konden overgeven. Een geallieerd vliegtuig landde op Limbung en officieren kwamen poolshoogte nemen. Voedsel en medicijnen werden nu per vliegtuig gedropt. De kampcommandant, sergeant Jamadji, droeg het gezag over aan de dames die toch al de dagelijkse leiding verzorgden. Nu al werd bekend dat bendes (van Japanse wapens voorzien) de streek onveilig maakten, dus tot de komst van de eerste Britse troepen werden de Japanse bewakers nu onze beschermers.

Terwijl dit kamp en dat van de mannen in Paré-Paré langzaam leegstroomden (naarmate woonruimte in Makassar vrijkwam) namen onrust en geweld toe. De eerste Britse troepen, Gurka's, werden vervangen door een Australische eenheid. Deze militairen beperkten hun taak tot de nabijbeveiliging van het gebied waar de Europeanen woonden, omdat zij weinig genegen waren na afloop van de oorlog alsnog te sneuvelen in een strijd die niet die van hen was. De officiersvrouwen en kinderen werden met groepjes ondergebracht in villa's, voor de oorlog gebruikt door KNIL officieren en tijdens de oorlog door Japanse officieren. De vrouwen werden door Australische officieren onder de hoede genomen en kon-

Familie de Jongh Swemer 1946. Deze opname dateert van voorjaar 1946 toen uiteindelijk de mannen uit hun krijgsgevangenkampen terugkeerden. Op de gezichten lees je nog de ontbering en verschrikking. Vader Han (kapitein KNIL), moeder Tia (tandarts), links Maarten en rechts Onno. Vrijwel alle volwassenen leden aan het concentratiekamp-syndroom. Dat was vóór het woord PTSS bestond.

In een mooie wijk in de stad Makassar staan nog steeds deze officierswoningen. Wij woonden na de oorlog een tijdje aan deze Michielselaan op nummer 4. Nu heet de straat Jalan Gunung Klabat.

Dit is de lokatie van Kampili nu. Een suikerrietveld, nergens een monument, geen herinneringsteken.

Op de Erebegraafplaats Tan Tui op Ambon, oost van de stad Ambon, ligt tussen plm. 100 Nederlanders luitenant Jan Creutz Lechleitner (reserve officier). Met anderen werd hij op 'wuppeldag' doodgeslagen, weer anderen gebajonetteerd.

Rechts op de foto Marine Ltz Osugi op inspectie na het brandbommenbombardement op Kampili. In zijn kielzog ook een fotograaf die met een 'natte platen camera' opnamen maakte van de wredeheden van de geallieerde bommenwerpers voor de Japanse propagandamachine. Links de landmacht-sergeant Jamadji, de kampcommandant. Zojuist hebben mevrouw Derksen en Klaas diep gebogen (op straffe van slaag, op appel staan, geen rantsoen) voor de Japanners. Opvallend dat in dit kamp jongens ouder dan 10 jaar niet naar een mannenkamp werden afgevoerd, maar mochten blijven.

den soms delen in hun rantsoenen. De Australiërs mochten naar huis en maakten plaats voor Britten en Gurka's.

Nederlandse troepen

Pas na lange tijd werd door het Britse militair gezag, waar Celebes ook onder viel, toestemming gegeven aan Nederlandse troepen om aan land te gaan. Nu hoorde Lies, die met mijn moeder en andere moeders in een huis samenwoonde dat haar man (de dappere luitenant Creutz Lechleitner die na de capitulatie bij zijn pogingen informatie met de vrouwen uit te wisselen over wie de slag om Ambon had overleefd) door de Japanners was betrappt en doodgeknuppeld, anderen waren gebajonetleerd. Mijn vader was om die reden ook door de kempeitai gemarteld, waarbij zijn arm werd verbrijzeld die later nooit goed meer is geheeld. Hij kwam, uitgemergeld en halfblind "met kampogen" door avitaminose, als een van de kwartiermakers vooruitgestuurd, omdat ik nog als gevolg van de ziekten in het kamp op sterven lag.

Als kapitein werd mijn vader meteen garnizoenscommandant en regelde de opvang van de KNIL-militairen. Met de mannen van het bataljon van Ambon was ook hij als dwangarbeider tewerkgesteld op de luchtmachtbasis op het eiland Hainan. Daar was ongeveer een op de vijf Hollanders en Australiërs bezwaken aan onder-

voeding, mishandeling en ziekten. In Kuala Lumpur in Maleisië werden de militaire overlevenden van de krijgsgevangenkampen geformeerd tot KNIL-eenheden en kwamen in groepen naar Celebes. Deze troepen, ernstig verzwakt na jaren slavenarbeid, konden ook niet verhinderen dat het moorden en plunderen bleef doorgaan. Van de familie Breemouer, die naast ons woonde, werd de zoon op de voorgalerij doodgeschoten en de vrouw zwaar gewond.

De Bersiap: anarchie en chaos

Langzamerhand werden de Nederlandse troepen de situatie gewaar in Zuid-Celebes na drie en een half jaar Japanse bezetting. Een krachtige nationalistische beweging was opgestaan: jonge geïndoctrineerde mannen, de pemoeda's, voerden een schrikbewind. Onder hen waren nationalistische die een zelfstandig Celebes in een federatie voorstonden. Andere groepen, geleid door politieke activisten uit Java, stonden een eenheidsstaat voor. Beide groepen intimideerden en vermoordden zonnig kampomhoofden als die niet hun zijde kozen. Daarnaast waren er ordinaire gewapende bendes die alleen maar uit waren op roof, plundering en verkrachting. Krachtige dorps- en kampomhoofden organiseerden een eigen kampong-militie die met de wapenen optrad tegen de vele dreigingen van

Pemoeda's. Een van de vele (standaard) beeldengroepen, overal op de pleinen in Zuid-Celebes, van de 'manmoedige jongemannen' die met de bamboe roentjing bewapend de Hollandse troepen te lijf gingen. Bamboe roentjing was een aangepunte bamboestok, waarvan de punt in het vuur gehard werd. In werkelijkheid waren ze vaak door Japanners opgeleid en aan het einde van de oorlog bewapend.

buitenaf. Elk centraal gezag ontbrak of bestond alleen op papier. Op 11 december 1946 kondigde de regering de Staat van Oorlog en Beleg af voor Zuid-Celebes. Toen kwam Westerling!

Over de auteur:

Maarten de Jongh Swemer (71) heeft net als zijn vader een loopbaan bij de landmacht gevolgd en is in 1997 met leeftijdsontslag gegaan. Sederdien werkt hij als geschiedschrijver voor het Regiment Intendancetroepen en later het Regiment Bevoorrading- en Transporttroepen. Daarnaast is hij geschiedschrijver voor de reüniegroep Kampili/Paré-Paré en familie-kronleker. Nog steeds is hij daar intensief mee bezig.

SOBAT =

Belevenissen van een Genie-soldaat in Indië (deel 3)

Van mijn schoonzoon, de heer P. de Brouwer, ontving ik een copie van het verhaal "Belevenissen van een Genie-soldaat in Indië" indertijd geschreven door zijn vader R.P. de Brouwer omstreeks april 1948. Deze inmiddels overleden Genie-soldaat der eerste klasse behoorde tot de 2e Genie Parkcompagnie/D-Divisie /Palmboom.

H.J.Th. Butôt
Meeuwenstraat 26
2025 ZC Haarlem
Tel. 023-5370782

In mijn verhaal noem ik de soldaten gewoon bij hun voornaam, van de officieren en onderofficieren zal ik alleen de eerste letter van de achternamen vermelden.

Toen kwam Jan weer op een nieuw idee, hij zei: "Jongens, zien jullie dat rotsblok, dat moeten we nu hebben. We leggen de kabel er omheen en dan zal ie er wel uitkomen". We waren al weer blij dat we iets hadden waar we het weer mee konden proberen. Dus gingen we aan de gang. Maar dat liep helemaal fout. In plaats van dat de truck uit de greppel kwam, trokken we dat rotsblok de grond uit. Daar hadden we helemaal niets aan. Na wat heen en weer gepraat viel ons oog op een pisangbosje dat volgens ons ook wel geschikt was. Omdat de motor zo'n lawaai maakte, was een halve kamping uitgelopen om te kijken. Maar we zouden het nu met het pisangbosje proberen. De kabel werd afgerold en meteen maar om het hele

bosje heen gelegd. Jan kroop weer achter het stuur en daar ging het weer. In het begin hadden we nog hoop dat het zou lukken maar al snel bleek dat we ons vergist hadden. Het hele pisangbosje kwam de grond uit! Tot overmaat van ramp konden we nog een kwartier zitten prutsen om de kabel uit die rotzool te krijgen. We leenden een paar hakmessen van de inlanders en gingen aan het werk. Het duurde niet lang of ook de inlanders hielpen mee.

"Ik zal de motor maar afzetten, want nu komen we er toch niet meer uit", zei Jan. Zo gezegd, zo gedaan en maar weer wachten. Eindelijk kwam sergeant Van L. aan met de "Break Down". "Wat hebben jullie nu gedaan", zei sergeant Van L. "We hebben zo'n beetje van alles geprobeerd", zei Jan, "maar het wilde niet lukken". "Dat heb ik in de gaten", was het antwoord. Het staat er nu veel beroerder voor dan toen ik wegging". De zaak moest eerst maar eens goed bekeken worden. En zoals het meestal gaat, de een wist het nog beter dan de ander. Maar met praten kwamen we er niet. De "Break Down" kwam zo te staan dat het met de achterwielen in een greppeltje stond en tegen een heuveltje, zodat deze niet achteruit kon rijden. Tussen al die bedrijven door regende het ook weer zodat we onze lol wel opkonden. Wat een moddertroep! De kabels werden strak getrokken, nog eens gekeken of alles goed zat, en het spel kon beginnen. Ja hoor, het ging, centimeter voor centimeter kwam de truck vooruit. Het ging wel langzaam maar dat was niet belangrijk. 'Haastige spoed is zelden goed', zeggen ze altijd. Het heeft

nog een paar uur geduurd voordat het hele gevaarte weer fatsoenlijk op de weg stond. Ik weet wel dat we allemaal blij waren toen het zover was. Er werd toen gezegd dat de "Break Down" wel terug kon gaan naar Semarang! Met al dat gemier en gemodder was het toch al gauw een uur of half vijf geworden, dus er werd even aangepoot om nog voor donker thuis te zijn. We konden beginnen waar we 's morgens voor gekomen waren, nl. de wags opladen. We hebben het zover gekregen dat de wals er op stond zodat we konden gaan rijden. Jan kroop achter het stuur, schakelde in en daar ging het meteen weer berg op. Alles ging goed totdat de wielen begonnen te slippen. De chauffeur liet de traller een eindje achteruit rijden om weer opnieuw te beginnen, maar met hetzelfde resultaat. Op dezelfde plaats begonnen de wielen weer te slippen en daarbij stond het hele gevaarte bijna dwars over de weg, dus weer achteruit totdat alles weer recht stond. De rook sloeg op het laatst van de banden af. Na zo nog even te zijn doorgedaan, stond het gevaarte op het laatst zo dat er een paar wielen van de oplegger over de rand van de kalf hingen, die daar een meter of tien beneden stroomde. Wat nu te doen? Achteruit kon niet meer want dan was het hele zaakje erin geschoven. Snel wat balken en grote stenen achter de wielen gelegd zodat verder wegglijden niet meer mogelijk was. Nou daar stonden we dan. We konden er niets meer aan doen en zelden tegen elkaar: "Hier zijn we voorlopig nog niet weg".

"Had ik mijn motor nu maar meegevoerd", zei sergeant Van L. "Ja, als je alles van te voren kon bekijken, dan was je snel rijk". Na nog even beraadslaagd te hebben, werd er besloten dat twee man te voet naar Oengaran zouden gaan. De andere twee moesten dan als bewaking bij de low-loader blijven. Dat zou ook niet veel uithalen want niemand had een wapen bij zich. Jan en Joop zouden bij de wagen blijven en sergeant Van L. en ik zouden naar Oengaran lopen, hetgeen ook nog een kilometer of drie, vier was en dat met een lege maag. Zo gezegd zo gedaan en we gingen meteen op stap en dat is lang niet meegevalen. Ik had nooit gedacht dat het nog zo ver kon zijn. Met was achter elkaar klimmen en dalen.

DE EREWACHT

*Zij staan in de houding
Voor hun gevallen kameraad
Die zij moesten achterlaten
Wiens naam hier staat.*

*De kameraden
Waar zij lief en leed
Mee hebben gedeeld
Terwijl pijn en gemis
In hun gedachten speelt.*

*De wereld draait door
Maar zij vergeten
Nooit hun maten
Die zij in de vreemde
Moesten achterlaten.*

*Het bevel klinkt
In de houding, sta
Brengt ere-groet
Stram in de houding
Bevestigen zij de band
Met hen die velen
Voor orde en vrede
In dat verre land.*

L. van Geenen
(VOMI Zuid-Holland)

Speciale aanbieding voor SOBATS !

In ons eigentijds familiehotel vindt u niet alleen een sfeervolle plek om te overnachten maar ook de Achtehoekse gastvrijheid en kwaliteit. Samen met ons team spannen wij ons dagelijks in om het onze gasten naar de zin te maken. Wij zijn er dan ook trots op dat we recentelijk het certificaat van Zoover.nl **'recommended bij Zoover visitors'** hebben mogen ontvangen.

Omdat we ons maar al te goed beseffen dat u degene bent die onze inspanningen van de afgelopen tijd zo gewaardeerd heeft, ontmoeten we u graag nog eens in **"Het pareltje aan de IJssel"**. Want zo beschreef een van de gasten ons hotel. Met de komst van onze Brasserie aan de IJsselkade, eind 2011, is deze benaming nog meer van toepassing. Maar niet alleen de rustige ligging aan de IJssel is uniek. Ook de historische binnenstad, vol cultuur en kunstgaleries, op 5 minuten loopafstand maakt de locatie van ons hotel bijzonder. En wat te denken van de Veluwezoom, het Montferland en de IJsselstreek in de nabije omgeving.

Wilt u er eens lekker tussenuit, kom dan genieten van onze gastvrijheid en de prachtige locatie. Profiteer van een waanzinnige korting, want onderstaande aanbieding is alleen voor SOBATS en geldig voor boekingen t/m december 2013:

3-daags SOBAT arrangement Van € 125,00 voor € 75,00 per persoon

- Ontvangst met koffie of thee met een Doesburgse lekkernij
- 2 overnachtingen in een comfortabele kamer met tweemaal een uitgebreid ontbijtbuffet
- Driegangen keuzediner (bij voorkeur op de tweede avond)

U ontvangt bij aankomst een boek over de Doesburgse monumenten (t.w.v. 12,95), een plattegrond en een wandelroute. Gratis parkeren van auto en fietsen in de afgesloten parkeergarage. Gratis gebruik van WIFI en oplaadpunten voor e-bikes aanwezig.

Reserveer via onze website www.hotel-doesburg.nl of bel met 0313-740000.

Het is mogelijk het arrangement te verlengen voor € 55,00 per kamer op basis van logies & ontbijt. Verlengingsnacht op basis van logies & ontbijt tijdens feestdagen bedraagt € 70,00 per kamer. Toeslag kamer voor alleengebruik is € 20,00 per arrangement.

Op onze website www.hotel-doesburg.nl vindt u een uitgebreid overzicht van de activiteiten en (culturele) bezienswaardigheden in de omgeving. Tevens treft u daar meerdere arrangementen aan zoals bijv. het "5-daagse Hanzestedenarrangement" v.a. € 128,00 per persoon.

SOBAT

Zo maar een nacht op Java

Omdat zelfs het Ereveld Kembang Kuning niet met rust werd gelaten door rampokkers, besloot de Commandant der Mariniers destijds dat er bewaking op het Ereveld zou worden ingesteld.

Van dit wachtpeloton was ook ik enige nachten een van de manschappen, hierbij opgemerkt dat ik liever een patrouille had gelopen in het gebied bij de een of andere buitenpost want ik vond dit maar een luguber avontuur.

We reden, toen het nog licht was, naar het Ereveld. Ons nachtelijk onderkomen (waar ook de tampatjes werden geplaatst) was een bergruimte naast het mortuarium. Bij aankomst werd deze plaats met een nagekeken op schorpioenen en ander ongewenst ongedierte. Daarna werd er ook nog bij daglicht een wandeling gemaakt naar de bewuste afdeling op het Ereveld (in ons geval het Mariniersgedeelte waar ook matrozen werden begraven). Er werd verteld welke route zou worden gelopen en waar de ontmoetingsplaats zou zijn voor de aflossing van de wacht.

We gingen weer terug naar ons onderkomen om wat te eten en te drinken. Zodra het donker werd, vertrok de eerste wachtpost naar het te bewaken gedeelte. Tot zover de normale procedure.

Maar al gauw gebeurde er iets dat een van onze maten met een shock in het Marinehospitaal deed belanden. Deze sobat ging zijn maat aflossen, er was wat maanlicht en op ongeveer de helft van de af te leggen route zag hij de man die hij moest

aflossen op een bankje naast het pad zitten.

Wat nu volgt is een reconstructie, want er was verder niemand bij. Hij gaat naast de man op het bankje zitten en begint tegen hem te praten, maar..... de man zegt niets terug. Hij stoot hem aan, maar..... de man reageert niet. Dan voelt hij met zijn handen aan het gezicht van zijn buurman, dat gezicht is steenkoud en blijft onbeweeglijk.

De nieuwe schildwacht vliegt over-eind, gooit zijn geweer weg en rent gillend en schreeuwend richting crematorium, waar hij door zijn maten wordt opgevangen. Middels een goed gerichte klap wordt hij tot stilte gebracht en later naar het Marinehospitaal afgevoerd.

Wat was er nu gebeurd? Halverwege de route naar het te bewaken gedeelte stond een heel mooi monument ter nagedachtenis van een omgekomen vliegenier. Dit monument was een bank met daarop zittend een vliegenier met op zijn hoofd een vliegeniershelm. Naast deze vliegenier is de nieuwe schildwacht gaan zitten in de veronderstelling dat dit de af te lossen wachtpost was, met de gevolgen zoals hierboven omschreven.

In een latere periode is er nog iemand met een shock afgevoerd. Zelf heb ik daar ook nog een naar-geestig avontuur beleefd. Het was echt pikdonker, er stond wat wind en telkens als de wind over de graven blies dan hoorde ik een raar getik. Blies de wind harder, dan werd het getik ook luider. Maar nam de wind af, dan stierf het geluid langzaam

weg. Steeds angstig om mij heen turend heb ik mijn wacht afgemaakt met mijn M1 op scherp. Ik heb God op mijn blote knieën bedankt toen ik werd afgelost. Ik heb echter geen melding gemaakt van het gebeurde. Eerst de volgende dag -bij dageraad- ben ik gaan zoeken naar de oorzaak, het waide gelukkig nog steeds anders had ik dat nooit ontdekt. Wat bleek nu: op ieder Mariniersgraf lag een helm met zijn achterkant op een steen, deze achterkant was een beetje afgerond. Wanneer nu de wind over de helm blies, ging deze schommelen op de steen en dat veroorzaakte het getik dat door mij werd gehoord.

Enige tijd later heb ik daar met andere maten over gesproken en toen bleek dat ik niet alleen daar met veel schrik heb rondgelopen.

Want wie waren wij eigenlijk, toch maar gewone jongens uit een stad of een dorp en helemaal niet opgeleid om de held te spelen of om om te gaan met onnatuurlijke dingen. Maar het werd wel van ons verlangd.

Elie van Schilt

Commando-overdracht KTOMM Bronbeek

Op donderdag 28 februari 2013 heeft de Commandant van het Koninklijk Tehuis voor Oud-Militairen en Museum (KTOMM) Bronbeek (kolonel der Cavalerie G.H.J. Noordanus) het commando overgedragen aan zijn opvolger, kolonel der Cavalerie M.C. Duffer.

De ceremonie vond plaats in het Reünie- en Congressentrum Kumpulan op het Landgoed Bronbeek te Arnhem met aansluitend een receptie in de

Commandantswoning waar afscheid kon worden genomen van de 'oude' commandant en zijn echtgenote en waar men tevens kennis kon maken met de 'nieuwe' commandant en zijn echtgenote.

Een dag eerder op woensdag 27 februari 2013 bracht Hare Majesteit de Koningin (Beschermerouwe van Bronbeek) nog een bezoek aan het Koninklijk Tehuis voor Oud-Militairen en Museum Bronbeek ter gelegenheid van het 150-jarig bestaan.

Links kolonel G.H.J. Noordanus / rechts kolonel M.C. Duffer

PERSBERICHT 'MAX Maakt Mogelijk'

Special over Nederlands Indische ouderen in Surabaya

'MAX Maakt Mogelijk' gaat in de Indonesische miljoenenstad Surabaya op zoek naar een onzichtbare en vergeten groep ouderen. Ze wonen in diepe armoede en gaan op in de massa. Noch Nederland noch Indonesië voelt zich verantwoordelijk voor deze groep. 'MAX Maakt Mogelijk' zoekt de ouderen op en biedt hulp op maat.

Een noodkreet uit Indonesië bereikte afgelopen zomer 'MAX Maakt Mogelijk'. Ruud en Leida Sellier, beide 72 en geboren in Indonesië, hebben dringend hulp nodig voor een groep arme ouderen in Surabaya. De ouderen om wie het gaat zijn Indische Nederlanders, ook wel Indo's genoemd. Ze spreken Nederlands, hebben veelal een Nederlandse naam en houden van onze Koningin. Maar juist om die redenen worden ze gediscrimineerd en vallen ze buiten de Indonesische maatschappij. Het gaat in totaal om zo'n 100 ouderen tussen de 65 en 95 jaar oud die verspreid over Surabaya wonen. Geen van deze ouderen heeft een pensioen. Geld voor eten, huisvesting of medicijnen is er daarom niet.

De oorsprong van deze problemen ligt in de jaren '50 toen Nederlands-Indië (later Indonesië) niet langer een kolonie van Nederland was, maar een onafhankelijk staat werd. De nieuwe status van Indonesië werd door Nederland niet erkend. Er volgde een tijd van terreur en plunderingen, de zogenoemde Bersiap-periode. Vele overheidsgebouwen werden in brand

gestoken en officiële documenten gingen verloren, waaronder de identiteitsbewijzen van veel Indo's.

Dit had grote gevolgen voor het leven van onder meer Winnie Masius (67 jaar). Winnie is alleen en woont in een klein hutje. Omdat Winnie's ouders indertijd niet meer konden aantonen dat ze Nederlander waren, waren ze niet welkom in Nederland. Maar in Indonesië werden ze ook niet geaccepteerd. Met als gevolg dat Winnie nergens naar school kon, nergens mocht werken en was veroordeeld tot de bedelstraf. Ruud en Leida Sellier zijn ook Indo en hadden indertijd meer geluk. Omdat zij hun Nederlandse paspoort nog hadden mochten zij wél naar Nederland komen. De problemen van de ouderen zijn confronterend voor ze.

Ruud en Leida hebben de 'Stichting Help Indischen in Indonesia' opgericht en ondersteunen nu 24 ouderen in Surabaya. Ze helpen waar ze kunnen, maar de vraag om hulp is groot en hun financiële middelen zijn beperkt. Hulp is daarom van levensbelang.

Door de uiteenlopende problemen van de ouderen is 'Hulp op maat' het meest doeltreffend voor de ouderen. Zo blijkt dagelijkse verzorging noodzakelijk voor de 83-jarige ondervoede Herman de Pauw. Tijdens de TV opnames wordt pijnlijk duidelijk dat Herman ernstige evenwichtsproblemen heeft als hij tijdens het lopen op de grond valt. Voor Winnie Masius

moet een nieuw huisje komen en voor anderen zijn medicijnen van groot belang.

Er is op overheidsniveau niets geregeld voor deze ouderen. Geen thuiszorg, geen medische hulp, geen voedselvoorziening. De Indo's zijn door de Nederlandse en Indonesische overheid nooit goed behandeld en hun status is niet erkend. 'MAX Maakt Mogelijk' komt daarom nu in actie om deze ouderen te helpen.

Marinedagen & Sail Den Helder

Het jaar 2013 staat voor het maritieme krijgsmachtdeel in het teken van 525 jaar georganiseerde Zeemacht in Nederland. De Marinedagen in Den Helder, gecombineerd met Sail, zijn het hoogtepunt van het jubileumjaar. Donderdag 20 juni opent de marine haar deuren voor oudgedienden, actief dienend marinepersoneel en andere gasten. Een deel van de marinehaven is dan ook open voor bezoekers van Sail Den Helder. Vrijdag 21 juni en zaterdag 22 juni is de marinehaven te bezoeken van 10.00 tot 23.00 uur. Op zondag 23 juni is het terrein toegankelijk tot 18.00 uur.

Stichting 'MAX Maakt Mogelijk' Giro 4567.

Bezoekadres:

Sumatralaan 45 (Mediapark, gebouw 4)
1217 GP Hilversum.

Postadres:

Postbus 671, 1200 AR Hilversum.

Tel: algemeen 035 - 67 75 409.

Fax: 035 - 67 75 480.

Tel: direct 035 - 67 75 479 en

mobiel: 0629 624 379

Email: truus.koster@maxmaaktmogelijk.nl

Internet: www.maxmaaktmogelijk.nl

K.v.K. Zoetermeer nr: 27286378,

ANBI Dossier nr: 51434.

SOBAT

Met het carrierpeloton mee naar de Tropen (deel 2)

Geschreven door Jan Huls, Jan Huls, geboren op 13 februari 1925 en overleden op 1 april 2004, was na ommekomst van zijn dienstplicht in voormalig Nederlands-Indië veehouder in zijn dorp Koekange. Hij was daarnaast ook wethouder van de gemeente De Wijk (naderhand gemeente De Wolden) en bekleedde in het plaatselijk maatschappelijk leven diverse andere functies. Hij maakte o.a. deel uit van het bestuur van de melkfabriek, was lid van de rullverkavelingscommissie en had bemoeten met andere verenigingen. Reeds enige jaren geleden heb ik dit verhaal van Jan Huls ontvangen en heb nu aan zijn zoon toestemming gevraagd om dit verhaal in de "SOBAT" te mogen publiceren. Hij had daartegen geen bezwaar en zou het op prijs stellen indien het in de "SOBAT" zou worden opgenomen.

D. Radder
Lorentzlaan 6
7002 HB Doetinchem
Tel. 0314-333398

Op 8 september zaten we in de Golf van Biskaje. Om 12.00 uur had ms Klipfontein 405 zeemijlen afgelegd. De volgende morgen was de zee tamelijk rustig en waren we ter hoogte van Portugal. Hier zagen we vele kleine vissersbootjes die o.a. op sardijnen visten. De informatie vanaf de brug was bijzonder goed. Tegen de avond zagen we de vuurtoren van Kaap St. Vincente. De boot veranderde van koers en ging in oostelijke richting. 10 september was een prachtige zonnige dag en we passeerden het Spaanse plaatsje Tarifa. Grote scholen bruinvissen doken op uit het water. Het was een prachtig schouwspel. Om 16.00 uur passeerden we de rots van Gibraltar. Er werden seinen uitgewisseld en vanaf Gibraltar werd aan Nederland doorgegeven dat de Klipfontein gepasseerd was en dat alles goed was

aan boord. Aan de overkant lag de Afrikaanse kust. De temperatuur was hier zeer aangenaam en 's avonds zaten we nog lang op het voorschip. Van 11 tot 15 september zaten we op de Middellandse Zee. Het weer was prachtig. Hier kregen we tropenkleding uitgereikt en ook al waren de maten van de kleding miserabel, het was lekker licht. We passeerden een Amerikaanse vloot eenheid, twee torpedobootjagers, twee kruisers en het vliegkampmoederschip 'Roosevelt'. We kregen ook vaccinaties; beide armen bloot en dan tussen twee doktoren doorlopen. We passeerden de rotslandjes ten zuiden van Sicilië. We moesten nu ook elke dag enige tijd besteden aan lessen Maleis door middel van een woordenboekje dat we gekregen hadden. Naast de kerkdienst op zondag waren er nu ook geregeld avonddiensten op het achterschip. Steevast werd als slotlied gezonden Gezang 300 "Wat de toekomst brengen moge, mij geleid des Heren hand". Ds. Leegsma was onze legerpredikant. Ook was er een aalmoezenier aan boord. De stemming onder de jongens was goed. Er werd heel wat afgekleit en er werd geregeld een kaartje gelegd. Toch leefde de vraag: Wat staat ons in Indië te wachten?

Op 16 september arriveerden we in Port Said. Er moest o.a. brandstof getankt worden. Toen we afgemeerd waren, kwamen er allerlei bootjes langs om diverse koopwaar aan te bieden, waaronder lederwaren en dadels. Ook waren er Arabische jongeren die de door ons gegooide muntstukken opdoken uit het water. De volgende morgen zouden we pas vertrekken, maar we mochten niet van boord. Wel kwam er post aan boord en voor mij was er een brief van thuis. We gingen door het Suez-kanaal, met aan het begin het standbeeld van Ferdinand de Lesseps.

Aan beide zijden van het kanaal was veel onvruchtbare grond en links de Sinai-woestijn. Af en toe was er een kleine nederzetting met wat groen en we zagen de eerste palmen. 's Avonds laat passeerden we de mooi verlichte stad Suez. 's Nachts waren we door het Bittermeer gevaren en de volgende dag voeren we door de

Roosevelt

Rode Zee en was het erg warm. De douches met het zoute water konden geen verfrissing meer brengen. In de late namiddag passeerden we Aden en in de schemering stoomden we de Indische Oceaan tegemoet. Een week lang (van 20 tot en met 26 september) zagen we niets anders dan water en lucht. Verschillende jongens hadden weer last van zeeziekte. Met nog meer interesse dan voorheen keken we op de kaart hoever de rode lijn al ingetekend was. Soms als ik op het slaapmatje lag, was het net of het schip een beetje kreunde alsof het moe was, maar de motoren werkten regelmatig door. Het was indrukwekkend hoe de bemanning met de apparatuur de weg vond op die enorme zee. Op 24 september om 16.15 uur passeerden we de evenaar. Op bepaalde plaatsen is de zee hier 4000 tot 7000 meter diep. Verschillende keren zagen we haaien in de buurt van ons schip. De reis begon ons allen te vervelen, maar het einde was in zicht. We verlieten die grote oceaan en op 27 september voeren we de Straat Soenda op, gelegen tussen Sumatra en Java. We hadden geruime tijd oefening 'sloepenrol' want er konden hier nog mijnen rondrijven van de oorlog die hier had gewoed. We passeerden kleine eilandjes met palmen erop. De oefening werd opgeheven. 's Middags kwamen we aan in Tandjoengpriok, vlakbij Batavia.

Oproep

Gerrit de Jong

Mijn vader, oud-Rotterdammer Gerrit de Jong/geboren 25 augustus 1928 te Rotterdam, diende als dienstplichtig militair in voormalig Nederlands-Indië bij het Regiment Uitrustingsstroepen in de periode juli 1948 tot februari 1950. Hij vertrok met ss Waterman en kwam terug met ms Johan van Oldenbarnevelt. Hij diende in Indië bij de 12e Compagnie en later bij het

Subsistentenbataljon, 4e Compagnie in Batavia (thans Djakarta).

Toen we het huis van mijn ouders gingen opruimen, kwamen wij foto's, documenten e.d. tegen. Over die tijd heeft mijn vader nooit iets verteld. Ik ben nu op zoek naar nog in leven zijnde kameraden (of nabestaanden) die hem gekend hebben of wellicht de naam van mijn vader ergens zijn tegengekomen. Een zekere Kees de Groot was in die tijd bevriend met mijn vader.

Mijn vader heeft gewoond aan de Narcissenstraat, Hyacintenstraat en Kleine Lindtstraat te Rotterdam. Alle informatie, hoe gering ook, zullen wij als kinderen koesteren. Het is mijn bedoeling om ook als erbetoon aan hem en zijn vele kameraden t.z.t. een boekje samen te stellen over die "onbesproken" periode.

Bas de Jong
Menno ter Braakstraat 7
3076 EG Rotterdam
E-mail: bt.de.jong@upcmail.nl

Gerrit de Jong, onderste rij / 4e van links

Veteranen verdienen alle waardering en respect.

Monuta, dé specialist in protocollaire en ceremoniële uitvaarten.

Monuta team bijzondere uitvaarten

Wij zijn 24 uur per dag bereikbaar op 055 - 527 42 77.

Kijk ook op www.monuta.nl/veteranen

Veteranen.
Ingenot
in dienst
van de vrede.

Monuta
De steun bij iedere uitvaart.

SOBAT

Nieuw-Guinea (deel 1)

Van ons lid de heer J. Koster uit Meppel ontving de redactie het volgende materiaal en foto's (uit krantenknipsels van door hem gegeven interviews) voor plaatsing in onze "SOBAT". De heer Koster behoorde tot het 7e Bataljon Garde Regiment Prinses Irene. Na zijn opleiding op de Saksen Weimarkazerne te Arnhem vertrok hij op 28 september 1949 met ss Volendam naar Sumatra. Van 22 december 1949 tot 7 augustus 1950 was hij geplaatst in Hollandia op Nederlands Nieuw-Guinea. Door ziekte is hij toen teruggeplaatst naar Soerabaja vanwaar hij met tss Zuiderkruis op 5 december is teruggekeerd naar Nederland. In februari 1951 is hij met groot verlof gegaan. De redactie dankt de heer Koster voor het ter beschikkingstellen van dit materiaal en de foto's.

Aan een oceaán, gekleurd als op prentbriefkaarten, met het blauwste blauw en het groenste groen dat men zich kan denken, met een kust waar het oerwoud zijn uitlopers ver in zee steekt, beschermd door koraalriffen, ligt Nieuw-Guinea. Een woest en ruig bergland met op sommige plaatsen onafzienbare moerassen, een tropisch klimaat dat men over het algemeen dragelijk kan noemen. Hier en daar valleien en kuststroken die vruchtbaar schijnen en mogelijkheden bieden voor het vestigen van kolonisten waarvan op een enkele plaats dan ook al gebruik is gemaakt. Verspreid in het binnenland en vooral langs de kust enkele bestuursplaatsen. In de kustplaatsen en op een enkel eiland voor de kust de mannen van de Nederlandse Strijdkrachten: 434 Bataljon (= 7e Bataljon) van het Garde Regiment Prinses Irene der Koninklijke Landmacht en enige technische groepen uit het KNIL.

Vreedzaam militair handwerk

Om met een kort stukje historie te beginnen: 28 september 1949 vertrok het bataljon onder commando van de luitenant-kolonel L. Vriesman uit Nederland naar Padang (de oorlogsbestemming), waar het bataljon ook de eerste weken werd ingezet voor bewakingsdiensten.

De veranderingen in de politieke situatie van Indonesië gaven echter eind november het bataljon een bestemming die de mannen van het bataljon niet hadden verwacht: Nieuw-Guinea.

Het bevel werd toen met geesdrift ontvangen omdat men hoopte dat door deze overplaatsing de repatriëring en demobilisatie van het bataljon zou worden versneld. Maar van die eerste wilde hoop begon men nu langzaam terug te komen... Half december zette het bataljon voet aan wal op het Oostelijke eiland van de Indonesische Archipel, zodat we ons al na 4 maanden in deze nieuwe omgeving veteranen voelden. Het lag, zo vernamen wij, in de bedoeling ons KL-bataljon zo spoedig mogelijk te vervangen door onderdelen van het gereorganiseerde KNIL. Maar, zoals bekend, geschiedde deze reorganisatie wat minder snel dan was voorzien en zo kwam het dat de Irenemannen nog een paar maanden langer dan verwacht onder de tropenzon moesten verblijven.

Wanneer precies zij weer vaderlandse grond onder de voeten zouden voelen, was niet te zeggen. Ze rekenden er zelf op tegen Kerstmis weer thuis te zijn.

En omdat het naar huis terugkeren nog zo ver in het vooruitzicht lag, nam de taak die men op het eiland had alle aandacht in beslag. Dat was allereerst de militaire taak, maar op Nieuw-Guinea was alles pais en vree zodat het eigenlijke militaire

handwerk een aanzienlijk vreedzamer karakter droeg dan op de andere eilanden van de Indische Archipel het geval was geweest. Hoewel het karakter van de dienst wijzigde naarmate de plaatselijke omstandigheden dit vroegen, kon men over het algemeen toch zeggen dat de dienst bestond uit het lopen van patrouilles, veel wachtdiensten, garnizoensdienst en tenslotte (en niet in het minst) het verlenen van diensten aan de burgermaatschappij.

Zowel de Territoriaal Commandant (kolonel Luchtsinger) alsook de Commandant van 434 Bataljon Garde Regiment Prinses Irene (luitenant-kolonel L. Vriesman) waren van oordeel dat de troep op Nieuw-Guinea uitstekend werk deed, een oordeel waarbij wij ons in alle bescheidenheid aansloten. De enorme afstanden die de garnizoensplaatsen onderling van elkaar scheidden, maakten tevens dat elke plaats zijn eigen moeilijkheden en vraagstukken had. In Hollandia waren het de vele wachtdiensten, op Biak de droogte, te Manolawari het gevoel zeer veel mijlen verwijderd te zijn van enige vorm van beschaving, maar overal werd dienst gedaan, werd er patrouille gelopen met opgewektheid en naar beste kunnen. Dat beste kunnen is -mogen we wel zeggen- zeer meegevallen: vooral het patrouillelopen in de ongerepte jungle van Nieuw-Guinea stelde eisen waaraan slechts de getrainde woudloper kon voldoen.

De veteranen van de Indische dienst hebben wel het hoofd geschud, toen

bekend werd dat een zo jonge en in de tropendienst betrekkelijk onervaren troep patrouilles zou moeten gaan lopen in de schier ondoordringbare oerwouden en door de rivieren en moerassen van Nieuw-Guinea. Het is erg meegevallen. Wij maakten te Manokwari de thuiskomst mee van een patrouille, bestaande uit 24 man van wie 8 KL-militairen en 16 man van het Papoeabataljon onder commando van een adjudant-onderofficier van het KNIL (een getraind en ervaren patrouille-loper in deze streken). En het oordeel van deze veeleisende KNIL-man over de KL patrouille-leden luidde: Uitstekend!!! De patrouille had het niet eenvoudig gehad, men had met tegenslag te kampen waaronder de allesdoorringende en doorwekende tropenregens. Maar de nog niet zolang uit Nederland vertrokken Hollandse jongens hadden met opgewektheid, verantwoordelijkheidsgevoel en gedisciplineerd hun afmattende werk gedaan.

Wij spraken al over de moeilijke omstandigheden waaronder gewerkt werd. Nieuw-Guinea is een prachtig en imposant land dat -naar deskundigen verklaarden- grote mogelijkheden bood. Van die mogelijkheden was vooralsnog, behalve door de petroleumaansluitingen, een uiterst gering gebruik gemaakt zodat het dagelijkse leven de Europeaan voor zeer grote moeilijkheden stelde. Het land zelf leverde bijna geen levensmiddelen, groenten waren uiterst schaars en vruchten op veel plaatsen eveneens, terwijl andere

eerste levensbehoeften als graan, rijst of aardappelen geheel aangevoerd moesten worden. Door deze omstandigheden was het dagelijks menu zeer eentonig: rijst met weinig groenten en wat vlees uit blik (er waren enkele koeien op het eiland maar die waren broodnodig voor het leveren van melk). Sigaretten werden voor de meesten voldoende verstrekt, maar vooral in de kantine-dranken was men niet rijkelijk gesorteerd, limonade was vrijwel steeds uitverkocht terwijl ook de laatste pijpjes bier regelmatig in zicht kwamen. Deze situatie had de aandacht van de betrokken autoriteiten, verzekerde men ons en men trachtte er

verbetering in aan te brengen. Ondanks het weinig luxueuze leven (of misschien wel dankzij.....) was de gezondheidstoestand van de troep uitstekend. Het opvallendste beeld leverde in dit opzicht misschien Manokwari wel op, het grote kolonistencentrum. Van de daar gevestigde kolonisten had 99% malaria of had aan deze ziekte geleden. Dankzij de voortreffelijke malariadiscipline van het plaatselijke detachement kwam deze gevreesde ziekte onder de militairen van Manokwari praktisch niet voor. Iedereen slikte op tijd zijn pil, de kampementen werden grondig schoongehouden en "na zessen de mouwen omlaag".

Mijn oorlogsjaren 1940-1950 (deel 11)

Van sobat Henk Maas uit Roermond ontving de redactie met veel genoegen het verzoek om zijn memoires onder de titel "Mijn oorlogsjaren 1940-1950" te publiceren in ons periodiek "SOBAT". Deze memoires beslaan een tweetal periodes: De periode 1940-1945 in Roermond en de periode Nederlands Oost-Indië van 22-11-1946 tot en met 19-02-1950.

In een groot aantal afleveringen zal de redactie de lezers van "SOBAT" kennis laten maken met deze zeer waardevolle herinneringen en ervaringsverhalen van Henk Maas.

De zoveelste patrouille gelopen. We liepen op een gegeven moment door een kampong toen plotseling enkele ploppers uit een huisje wegsprongen en het op een lopen zetten. Een paar mannen gingen naar binnen en vonden er kapmessen en geweren met munitie. Buiten gekomen hebben we ze -na wat speurwerk- gevangengenomen en meegenomen naar onze basis om ze te ondervragen. Ze bleken deel uit te maken van de strijd-

groep Hizbullah. De zoveelste bende van de velen die over het algemeen slecht bewapend waren, maar ongehoorlijk fanatiek. Ze hadden het vooral gemunt op de bevolking die inder tijd door de TNI verdreven was uit een gebied dat onder Nederlandse controle stond. De mensen durfden niet meer terug naar hun plaatsen omdat ze vreselijk bang waren vermoord te zullen worden door deze fanatiekelingen. Nadat de gevangenen ondervraagd waren, moesten we ze weer vrijlaten. Ze bogen diep, stamelden dat wij goede soldaten waren en verdwenen opgelucht. Als we nog eens met hen in aanraking zouden komen, dan was het kassaf. Zolang ze geen wapens bij zich hadden, kon je niets doen. Dat was voor ons het grote risico. Enfin, we zouden wel zien hoe we dat zouden aanpakken, de toekomst zou het leren. Misschien werden we wel oorlogsmisdadigers genoemd. Dat zou een volstrekte miskennis zijn van onze missie die we in opdracht van de regering tot nu toe zo goed mogelijk hadden volbracht. De tweede helft van december verliep 'normaal' met de gebruikelijke patrouilles en de daaraan verbonden mee- of tegenvallers, zoals contact met diverse bendes of de TNI. Ook wachtlopen was een steeds terugkerende bezigheid. Zo werd het Kerstmis en iedereen ontving post van thuis. De 'luit' had al weken geleden aan onze ouders

gevraagd om een speciale kerstbrief te schrijven zodat hij alle brieven met Kerstmis kon uitreiken. Dat werd een groot succes. Na de nachtmis onder de palmen kwam er plotseling het bevel om gereed te maken voor een patrouille. Wie sprak hier van vrede op aarde! Om 03.00 uur in de nacht vertrokken we en om 08.00 uur in de ochtend waren we weer terug. Een mooie kerstsurprise met inhoud, maar die beroerde patrouille werd weer gedeeltelijk gecompenseerd door een alleszins redelijke kerstmaaltijd. Het was ons tweede Kerstfeest in de tropen, hopelijk zouden we volgend jaar thuis zijn hoewel er een wonder zou moeten gebeuren om dat mogelijk te maken.

Tussen Kerst en Nieuwjaar moesten we er op uit om een grote klopjacht te houden op de weg van Garoet naar Tjiamis. Hier waren de laatste weken veel ongeregeligheden gemeld. Om daar een eind aan te maken, werd er een groot gebied afgezet en daarna uitgekamd. Zo tegen 10.00 uur in de ochtend zaten er op het aloen-aloen (plein) circa 50 mannen van allerlei slag bij elkaar. Enkele spionnen -uit de streek afkomstig- haalden er heel wat zogenaamde TNI-soldaten uit, inderdaad een groot succes. Maar die ploppers die het doden van onze vrienden op hun geweten hadden, waren er jammer genoeg niet

Wachtpost met BREN in 1948 te Tjiamis/West-Java.

bij want gisteren werd op dezelfde plaats weer een chauffeur van ons achter zijn stuur onder vuur genomen. We zouden dus zeker terug moeten om te proberen ze te pakken te krijgen. Op Oudejaarsdag hebben we hier in Garoet een razzia gehouden, er zijn namelijk een aantal Dfers gesignaleerd. We hebben diverse lieden opgepikt die boze plannen hadden. De oudejaarsavond verliep, op enkele salvo's van onze brenpost na, lamelijk rustig. Ook Nieuwjaarsdag 1948 was rustig naar de maatstaven van deze streek. Want Garoet en omgeving stonden bekend om de vele bendes en ander gespuis. Het was opletten want ze droegen geen uniform en dat was voor ons knap lastig. Vanuit de omliggende kampongs infiltrerden ze namelijk ons gebied met alle nare gevolgen van dien. (Ik zeg het nogmaals: dit was een echte guerrillaoorlog en geen politionele actie! Heren politici uit Den Haag en generaals: komt dat zien en denkt na!). Er kwamen steeds meer infiltranten deze regio binnen. We waren genoodzaakt op ieder strategisch punt wachtposten uit te zetten en patrouilles te laten lopen. Een zenuwslappende toestand. Een paar dagen later kwam het verslag van die actie die we na Nieuwjaar hadden gehouden. Het gaf als resultaat een aantal vrijheidsstrijders van het republikeinse leger, bestaande uit onder andere studenten. Nu was er een week geleden een "staakt het vuren" overeengekomen. We waren benieuwd of dat een versnelde thuiskomst tot gevolg zou hebben. Maar niet te vroeg juichen, want er was nog niets gebeurd dat deze kreet rechtvaardigde.

Op een nacht een tocht gemaakt per 3-tonner naar de Papandajan, een vulkaan zo'n 10 kilometer hier vandaan. Daar aangekomen vonden we een gids die ons tot bij de krater zou brengen. We begonnen vol goede moed te klimmen, onderweg goed oplettend op eventuele nieuwsgierige ploppers. Via omgevallen bomen, stalle afgronden, riviertjes en waterfallen dachten we na een uur lopen de krater te hebben bereikt. De gids bleek zich echter vergist te hebben of wij hadden z'n Maleis niet goed verstaan. Maar uiteindelijk kwam de krater in zicht, het was de klimpartij wel waard geweest. We liepen door modderpoelen en nevel en ook hing er een lucht van rotte eieren. De krater zelf was een volkomen woestijn, bestaande uit rotsblokken en lava. Op sommige plaatsen hoorde je onder je voeten het 'spul' koken en

bruisen. Zo zal de hel er ongeveer uit moeten zien. Het was een machtig gezicht! Niemand had er dan ook spijt van dat hij was meegegaan. Zo'n gelegenheid kregen we nooit meer.

Na een wekenlang zenuwslappend wachten, deden er vele verhalen de ronde dat we misschien over tien dagen uit Garoet zouden verhuizen. Garoet, dat verdomde rotstadje met bioscoop en eettentjes, maakte je vakkundig binnen een week zo arm als een kerkrat. Logisch, met zo'n karig soldij. Het eten dat we kregen was nog steeds ondermaats. Sorry, maar zo was het. Tomatensaus in blik die, ik heb het al meerdere keren gezegd, niet te genieten was. De rest was navenant. Maar goed, ik dwaalde even af.

28 maart 1948, theepiantage Dajeumangoen

Bij aankomst troffen we een grote chaos aan. De fabriek was grotendeels verwoest. Het schadepercentage van de onderneming werd geschat op 90%. Het kostte zo'n 1,5 miljoen gulden om alles weer in orde te maken. We moesten allereerst zorgen voor een tent om de eerste weken te kunnen slapen want het regende dagenlang pijpenstelen, een

tropische verrassing. Na heel wat gesjouw, geploeter en na lang wachten op de spullen die uit Bandung moesten komen, hadden we ons kampement enigszins bewoonbaar gemaakt. De rest ging in etappes. Elektriciteit hadden we niet zodat we ons moesten behelpen met olielampen. Stromend water was er wel, dat werd geleverd door een paar bergstroompjes. Maar het was er koud, we lagen tegen de helling van de Tekoerai op zo'n 1100 meter hoogte. Onze dekens kwamen toen goed van pas.

Het was Eerste Paasdag (hoewel er niet veel van te merken was, afgezien van het godsdienstige karakter van deze dag). Met veel kunst en nog meer vliegwerk had onze aalmoezenier Janssen een gaatje gevonden om naar ons toe te komen. Hij moest dan wel per jeep circa 35 kilometer met zijn oppaschauffeur over wegen rijden die bar slecht waren en soms niet ongevaarlijk. Maar de 'aaf', zoals hij door ons genoemd werd, was wel wat gewend. Verder hebben we een volleybalwedstrijd gespeeld en de avond doorgebracht met schaken en kaarten. De wachtpost was in ieder geval alert. De ploppers hadden schijnbaar ook een vrije dag genomen want het was rustig.

Luchtmachtdagen 2013

Deze worden gehouden op 14 en 15 juni te Volkel.

Marinedagen 2013

Deze worden gehouden op 20, 21, 22 en 23 juni te Den Helder.

Landmachtdagen 2013

In 2013 zijn er géén Landmachtdagen.

In Memoriam

Hans Gerats

Geachte mevrouw Gerats, familie, vrienden en bekenden,

Namens de veteranenvereniging VOMI Limburg (Vereniging Oud-Militairen Indië- en Nieuw-Guineagangers) wil ik u onze deelneming betuigen met het verlies van ons bestuurslid Hans Gerats.

De laatste jaren was Hans bestuurslid van de afdeling Limburg. Wij hebben in hem een bestuurslid gehad die met volle inzet tot op het laatst zijn beste krachten heeft gegeven. Wij zullen hem in onze kleine groep missen. In de beste verstandhouding met het bestuur heeft hij zijn functie met grote betrokkenheid vervuld.

Na een ernstige ziekte die met heel veel ongemak en lijden gepaard is gegaan, heeft Hans nu voorgoed afscheid van ons genomen.

Hans, thans ben je uit het lijden verlost, hetgeen een troost moge betekenen voor je naaste familie, vrienden en bekenden. Bedankt voor alles wat je voor ons en anderen in je leven hebt betekend.

De nabestaanden, vrienden en bekenden wensen wij alle sterkte toe.

Sobat Hans, Selamat Djalan,
Rust zacht, vaarwel!

Th. Maas
Voorzitter VOMI Limburg

Herdenking van zes commando's

De jaarlijkse herdenkingsbijeenkomst voor de gevallen zes Franse commando's (zes Fuseliers Marins Français du Commando "Trepel") uit de Tweede Wereldoorlog vond op vrijdag 1 maart jl. plaats bij het monument nabij de duinovergang aan de Wassenaarseslag.

In de nacht van 27 op 28 februari 1944 werden zes Franse commando's op het Wassenaarse strand aan wal gezet door een Engelse Motor Torpedo Boot. Op verzoek van de Engelse Inlichtingendienst werd onderzocht of er hier wellicht een gat zat in de Duitse Atlantikwall. Zij vertrokken vanuit het Engelse Great Yarmouth met de bedoeling om een dag later weer te worden opgehaald. Wat er mis is gegaan, is nooit duidelijk geworden. De volgende dag spoelden de lichamen van de zes aan op het strand. De stoffelijke resten zijn destijds door de Duitsers gevonden en begraven als "onbekende Engelse piloot".

Ter herinnering aan deze groep Franse commando's is een monument opgericht aan de Wassenaarseslag waar ieder jaar een korte herdenking plaatsvindt.

SOBAT

"De bijdragen van de BankGiro Loterij en de Lotto maken het werk van het Nationaal Fonds voor Vrede, Vrijheid en Veteranenzorg mogelijk".

Lotto®

BankGiroLoterij

In Memoriam

Adrianus Johannes Bartholomeus Martens
Aad

"WIJ WERDEN GEROEPEN"

De eerste zin van het Marslied "7 December" werd voor ons als dienstplichtigen in 1946 werkelijkheid.

Ook Aad volbracht zijn Indië-diensttijd in diverse functies en in wisselende omstandigheden. Na repatriëring werd de saamhorigheid en kameraadschap van de afgelopen 3½ jaren ook door hem enorm gemist.

De maatschappij was toen echter voor hem het belangrijkste, maar na de oprichting van de VOMI Nederland in 1985 werden de herinneringen aan zijn Indië-tijd sterker.

In 1988 resulteerde de heimwee naar die kameraadschap in het mede oprichten van VOMI Utrecht/t Gooi. Hij vond de onderlinge verbondenheid alsmede de solidariteit die hij in Indië had ondervonden weer terug in het VOMI-werk.

Aad was VOMI en bleef VOMI tot aan zijn dood.

Ik heb hem pas een paar jaar geleden beter leren kennen en het was moeilijk om in zijn straatje te komen, want hij was nogal rechthoekig in zijn VOMI doen en laten.

Zijn lichamelijke handicap was voor hem ook beslist geen belemmering, hij liep voorop om de doelstellingen van zijn VOMI te bewerkstelligen en uit te dragen. Hij kende alle leden persoonlijk, en heel VOMI kende hem!!

In Roermond, Wageningen en Den Haag tot Schaarsbergen aan toe, Aad was er en dan was hij er ook!

Het wegvallen van Aad als bindende factor in onze regio is een probleem en maakt het besturen van de vereniging VOMI Utrecht/t Gooi moeilijker dan het al was. Hoe nu verder zonder hem!!!

Wij, VOMI Utrecht/t Gooi, zijn heel dankbaar voor zijn inzet en wensen de familie en allen die hem node zullen missen van harte veel sterkte toe.

"WIJ WERDEN GEROEPEN"

Aad heeft door zijn inzet hieraan gevolg gegeven, totdat hij zelf werd geroepen.

W. Viehoff
Voorzitter VOMI Utrecht/t Gooi

Herdenking Roermond 2013

De jaarlijkse herdenking bij het Nationaal Indië-monument 1945-1962 in het "Nationaal Herdenkingspark Roermond" zal plaatsvinden op **zaterdag 7 september 2013**.

Herdenking Leiden

Het bestuur van de Stichting Militair Indië Monument Leiden organiseert dinsdag **3 september 2013** de jaarlijkse herdenking van de 26 uit Leiden afkomstige, in voormalig Nederlands-Indië, gesneuvelde militairen.

De ceremoniële herdenking vindt plaats bij het Indië monument bij molen "De Put" (voormalige Morspoortkazerne). Voorafgaand aan de plechtigheid buiten wordt er in de Evenementenzaal van Museum Volkenkunde een herdenkingsrede uitgesproken. Zaal is open vanaf 19.00 uur, aanvang herdenkingsrede is 19.30 uur.

Nederlandse Veteranendag 2013

De negende Nederlandse Veteranendag wordt gehouden op **zaterdag 29 juni 2013 te Den Haag**.

SORBAT

Schandvlek van de Staat der Nederlanden (deel 1)

Met een aangeboren gevoel voor recht en onrecht, sterk aangewakkerd door zijn confrontatie met militaire oorlogsslachtoffers in de Tweede Wereldoorlog, zijn daaruit voortvloeiende verzetsactiviteiten en zijn verleden in een dwangarbeiderskamp in Duitsland, voer de heer R.J. de Rijk begin 1946 in dienst van de Koninklijke Marine met ms Sloterdijk naar Nederlands-Indië. 'Daar zaten nog jongens van ons gevangen en (gezien mijn ervaringen in het dwangarbeiderskamp) wilde ik die helpen bevrijden'. Deze natuurlijke drang naar rechtvaardigheid zorgde er ook voor dat De Rijk belangrijke gebeurtenissen in schriftelijke notities vastlegde. Zo kon in 2011 het Boek 'Echo's van een Oorlog' verschijnen dat hij samen met zijn dochter Olga schreef over zijn ervaringen in het dwangarbeiderskamp. Het maken van notities zette hij in Nederlands-Indië voort. 'Ik werd als militair uitgezonden voor de marinebasis-politie bij de recherche- en inlichtingendienst te Soerabaja. Al vanaf mijn aankomst op 15 januari 1947 heb ik belangstelling gehad voor het wel en wee van Nederlands-Indië en begon ik aantekeningen te maken over de politieke en maatschappelijke situaties. Ik heb die notities later uitgewerkt voor mijn kinderen zodat zij zouden weten hoe ik in de maatschappij stond (en nog sta) en waarom ik toen gestreden heb voor een democratisch regeringsstelsel. Wat ik heb geschreven in 'Schandvlek van de Staat der Nederlanden' is een opeenstapeling van feiten en gebeurtenissen zoals die zich toen tussen 1945 en 1951 in het voormalige Nederlands-Indië hebben voorgedaan. Mijn denkwijze daaromtrent is nooit veranderd, want elk recht of onrecht zal op een gegeven moment aan het licht komen. Sinds mijn dochter deze elementen in mij heeft ontdekt, heeft ze aangedrongen op publicatie. En zo heeft dit manuscript zijn vorm gekregen'.

Een nationalist aan het woord om recht op democratie

Mijn gedachtegang (in die periode) over het onderdrukken van een gekoloniseerde bevolking en het daaruit ontstane onrecht, waren

in die dagen factoren waar ik in Nederlands-Indië mee te maken kreeg en die mijn gehele leven als het ware hebben beïnvloed.

De omstandigheden in aanmerking genomen waren onze staatslieden van voor 1940 niet capabel om van Nederlands-Indië een sociaaldemocratische maatschappij te maken. Trouwens, geen enkele koloniale mogendheid bezat die flexibiliteit. Zeker, het ging onder de dekmantel van het Nederlands sociaaldemocratisch stelsel, maar in werkelijkheid was het in Nederlands-Indië een kapitalistische dictatuur. Wat er door onze Nederlandse koloniale regering in Indië werd ondernomen, gebeurde zuiver uit eigen belang. Jammer dat die belangen niet voldoende waren voor een koloniale politiek ten opzichte van een bevolking van ca. 72 miljoen mensen. Er waren geen individuele rechten, alleen plichten. Het individu had alleen nog maar bestaansrecht in dienst van de Nederlands kapitalistische dictatuur.

De autochtone bevolking (algemene begripsnaam voor Javanen, Soendanezen, Atjehers, Sumatranen, Batakkers, Dajakkers, Madoerezen, Menadonezen, Makkassaren, Balinezen, Florianen en Ambonezen om er maar enkelen te noemen) kreeg voor Nederlandse en autochtone predikers van individuele rechten, humaniteit en vrijheid een grote minachting.

De spotlust is een prachtig wapen van de weerloze, van de materiële machteloze. Hoewel spotlust altijd een onbewust zwaktegevoel tot basis heeft, is het een krachtig en voor de tegenstander soms zelfs dodelijk wapen.

Macht leeft immers van prestige, desnoods met terreur afgedwongen. Maar hoe kan prestige zich staande houden wanneer het bespot en bespottelijk wordt? Spot kan prestige uiteen doen vallen en gelukkig, anders zou de materiële weerloze ook werkelijk geheel weerloos zijn tegenover machthebbers van geweld.

Onze schatkist was propvol, doch dat geld behoorde ons gedeeltelijk toe,

R.J. de Rijk 2012

want de rest was het arbeidsloon van de autochtoon. De Nederlandse regeerders hadden van Nederlands-Indië de rijkste archipel van de wereld kunnen maken ter moedere glorie van de autochtoon, maar men was toen nog te conservatief om zoiets te begrijpen, men dacht alleen aan kapitaalvergroting.

De autochtoon had ook recht op een waardig leven als medemens, recht op humaniteit en niet om vertrapt te worden. De autochtoon in de gehele Nederlands-Indische archipel kon echt wel meer verdienen dan die 2 of 3 cent (!) per dag, maar hij kreeg het gewoon niet. Men hield zich nog steeds vast aan die conservatieve gedachte dat hij van die 2 of 3 centen per dag wel kon leven. Elke Europeaan verdiende tientallen guldens per dag en dat verschil was te groot. Dat Nederlands-Indisch staatsbeleid was eerder feodaal te noemen maar werd afgedekt met de mantel der democratie. Het zoon-tje van de blanke Europeaan werd in de gelegenheid gesteld om een hoge school te bezoeken en daarna, capabel of niet, met zijn neus in een goedbetaald baantje geduwd. Zeker, er werden soms studiebeurzen uitgedeeld aan autochtonen maar dat percentage woog niet op bij een bevolking van ca. 72 miljoen mensen en was meer bedoeld als een propagandastunt van Nederlands

maaksel. Van de oosterse gelatenheid, geduld en beleefdheid trokken de blanke Europeanen behoorlijk voordeel en zij vonden het maar wat prettig, wanneer een autochtoon bijvoorbeeld bij het passeren voorrang gaf en/of een buiging maakte. En wanneer hij zoiets niet deed was het 'koerang-adjar' (brutaal, onopgevoed). Waarom die slaafsheid? Of was dat soms die eeuwenoude traditie waar de blanken zich aan vast trachten te klampen om hun gezag blijvend te laten doen gelden? Hoe hebben diezelfde blanke Europeanen zich gevoeld toen zij vele jaren later (1942) diezelfde buigingen moesten maken voor de Japanse bezetter van Nederlands-Indië?

Wij hadden kunnen zorgen dat de autochtonen in betere woningen kwamen te wonen. Wij hadden er ook voor kunnen zorgen dat de besmettelijke ziekten die veelal in de kampongs voorkwamen, beter bestreden konden worden. Vele autochtonen wisten toen niet beter maar wij Nederlanders hadden het hen bij moeten brengen, dat was niet meer dan onze plicht geweest. Waarom heeft men de leerplichtwet niet ingevoerd en een aanmeldingsplicht voor pasgeboren baby's? Het is thans anno 1948 en moet je zien hoeveel miljoenen analfabeten er nog rond lopen en evenzo

mensen die niet weten wanneer zij zijn geboren en niet weten hoe oud ze zijn. Als je het hun vraagt zeggen ze altijd: "Tida taoe tocan, saja kira..." ("Dat weet ik niet meneer, ik ben ongeveer...") en dan volgt hun geschatte leeftijd. Maar de aristocraten, bureaucraten en kapitalisten zagen en wisten ook wel, dat als ze de gewone inlandse bevolking intellectueel gingen maken door studie, hun kapitaal later bedreigd zou worden, zodat dan de inlandse bevolking op den duur aan de touwtjes zou kunnen gaan trekken in plaats van zichzelf.

Nee dat moesten ze niet hebben, de inlandse autochtoon moest dom blijven, des te beter kon men Indië ten eigen baten uitzuigen. Zijne Excellentie De Jong, gouverneur-generaal over geheel Nederlands-Indië en Nederlands Nieuw-Guinea, heeft eens gezegd: "Driehonderd jaar hebben wij hier reeds met klem en knuppel geregeerd en over driehonderd jaar zullen wij het nog wel doen!" (Bron: Delfcourant 1936). Zo spraken en handelden onze gouverneurs en bestuursambtenaren grotendeels. Wie kon hen van hun macht ontheffen, welke macht zou dat kunnen zijn? Helaas, zo'n macht was er toen nog niet en zo bleef de autochtoon onder de kapitalistische onderdrukking.

In de Nederlandse crisisjaren vanaf 1929 tot 1939 snakte iedere werkloze arbeider met behoorlijke capaciteiten er naar om zich in het toenmalige Nederlands-Indië een positie te verwerven. Zowel schoolmeesters als bedrijfsdeskundigen, vakmensen in vele opzichten. Zij liepen in Nederland rond met zeer goede papieren van H.B.S., universiteit, M.T.S. en Kweekschool maar waren werkloos. Toen had Nederland de kans om in Indië iets goeds op te zetten. Dan had de autochtoon respect voor ons kunnen en ons vakmanschap gekregen, zodat wij meer sympathie hadden gekregen dan nu het geval is. Zeker, nu wordt de autochtoon veracht en beschuldigt men hem, omdat hij geen loyale medewerking verleent aan de opbouw van het toekomstige Indonesië. Maar de autochtoon verzet zich om niet weer door de grootkapitalisten onderdrukt te worden en dat is zijn goed recht. Immers, niemand heeft het recht om een ander te onderdrukken. Niet op kleine schaal, niet op grote schaal. Ja, nu anno 1948 is het voor de Nederlanders te laat om van Indonesië een rustige en welvarende gemeenschap te maken en er zal nog heel wat bloed en tranen vloeien, voordat het zover is.

R.J. de Rijk 1947

Koninklijke Marine 525 jaar innovatief

De Marine is jarig, want in 2013 bestaat de Marine (Nederlandse Zeemacht) 525 jaar! En 200 jaar daarvan ook nog eens Koninklijk.

De Ordonnantie op de Admiraliteit

Handel en scheepvaart lagen aan de basis van de economische suprematie van de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden in de Gouden Eeuw. Ter bescherming van nationale belangen was een maritieme defensie noodzakelijk. Aanvankelijk had deze een plaatselijk of zelfs particulier karakter. Kooplieden en regenten van havensteden handelden geheel op eigen initiatief en ondernamen incidenteel acties op zee tegen buitenlandse concurrenten, piraten en kapers. Konvoering en bewapening van schepen zijn voorbeelden van defensieve maatregelen uit die tijd, maar soms werd ook het offensief

gekozen. Het centrale gezag probeerde tevergeefs het toezicht op de oorlogsvloot te vergroten.

In 1488 vaardigde Maximiliaan van Habsburg de Ordonnantie op de Admiraliteit uit, waarmee voor het eerst een permanente marineorganisatie voor de Nederlanden werd gesticht. In de Ordonnantie werden nauwkeurig de taken van de, in 1485 gecreëerde functie van, admiraal-generaal vastgelegd. Filips van Kleef (de eerste admiraal-generaal) werd formeel plaatsvervanger van de vorst op maritiem terrein. Hij kreeg het oppertoezicht over de kaper- en oorlogsvloot en trad op als rechter voor alle misdrijven binnen scheepsboord gepleegd. De admiraal-generaal mocht zich laten bijstaan door een Raad van Admiraliteit, kortweg Admiraliteit genaamd.

De uitvaardiging van de Ordonnantie op de Admiraliteit wordt beschouwd

als het begin van de vorming van een permanente marineorganisatie in Nederland. 8 januari 1488 geldt daarom als de 'geboortedag' van de marine.

De kroon op het anker

Vanaf 1597 werd de Nederlandse vloot aangestuurd door vijf gewestelijke admiraliteiten, die ressorteerden onder de Staten-Generaal. In 1795 werd de organisatie gecentraliseerd, waarmee de basis werd gelegd voor de Koninklijke Nederlandse Zeemacht na de Franse Tijd (1815). Met het verkrijgen van het predicaat 'Koninklijk' kwam letterlijk de kroon op het anker. De huidige naam Koninklijke Marine (KM) stamt uit 1905.

Reünie 3-9 RI

Datum:
28 mei 2013.

Locatie:
Oranjekazerne te Schaarsbergen.

Info:
F.H. Dijkstra,
Willem Lodewijkstraat 16,
8606 AE SNEEK.
Tel. 0515-417706.

E-mail:
fhdijkstra@home.nl

Persoonlijke uitnodiging
(met reis en routebeschrijving)
volgt nog.

Veteranendagen 2013

Koninklijke Marine

Deze zal plaatsvinden op
donderdag 20 juni 2013 te Den Helder.

Koninklijke Luchtmacht

Deze zal plaatsvinden op
donderdag 5 september 2013
op Vliegbasis Gilze-Rijen.

Koninklijke Marechaussee

Deze zal plaatsvinden op
vrijdag 4 oktober 2013 te Apeldoorn.

Veteranencafé Dordrecht

Grote belangstelling voor het veteranencafé in het café-restaurant van "Het Waterwiel" in Dordrecht aan het Admiraalsplein 700, een vestiging van Woon- en Zorgcomplex "De Wielborgh".

Al in een eerdere "SOBAT" is melding gemaakt van het veteranencafé in Dordrecht dat op 21 september 2011 geopend is door onze landelijk voorzitter, generaal-majoor bd L. Noordzij. Het is Ineke van Genderen, activiteitencoördinator van "De Wielborgh", geweest die het initiatief daartoe had genomen. Haar probleem was hoe de plaatselijke Dordtse veteranen te kunnen benaderen om informatie te verstrekken over het veteranencafé. Daarvoor had ze de lijst van in Dordrecht wonende veteranen nodig en die kon alleen de burgemeester, drs. A.A.M. Brok, haar verstrekken. Samen met de heer Eg Kiewiet, voorzitter van het veteranencomité Zwijndrecht, heeft ze de burgemeester zo ver kunnen krijgen dat hij bereid was om uitnodigingen te zenden aan alle plaatselijke veteranen voor een bijeenkomst in het café-restaurant van "Het Waterwiel" op woensdag 20 februari jl. en om op deze bijeenkomst de veteranen toe te spreken.

En zo geschiedde. Onder belangstelling van een honderdtal veteranen en aandachtig gehoor hield hij een geweldige toespraak waarbij hij toezegde meer aandacht te zullen besteden aan veteranen en zo nu en dan op de maandelijkse bijeenkomst aanwezig te zullen zijn.

Als gasten waren aanwezig de voorzitter van het Veteranen Platform (tevens voorzitter van VOMI-Nederland), de heer L. Noordzij, ere-voorzitter van VOMI Zuid-Holland, Ger de Jong en de voorzitter van het Veteranencomité Zwijndrecht, de heer Eg Kiewiet.

Na de toespraak van de burgemeester kreeg de heer Noordzij het woord. Hij benadrukte dat een veteranencafé tegemoet komt aan de wensen van veteranen om elkaar regelmatig te ontmoeten en ervaringen uit te wisselen. Hij bood Ineke van Genderen als dank voor haar geweldige inzet een prachtig boekje bloemen aan. Veel veteranen genoten van dit samenzijn en gaven aan voortaan op de maandelijkse bijeenkomsten te zullen verschijnen. Dit toont weer eens aan hoe belang-

Burgemeester Brok in geanimeerd gesprek met een aantal veteranen

rijk het is plaatselijke veteranen informatie te verstrekken over voor veteranen belangrijke activiteiten.

Het veteranencafé in café-restaurant van Woon- en Zorgcentrum "Het

Waterwiel" is geopend elke derde woensdag van de maand van 14.00 uur tot 19.00 uur.

Ger de Jong

REÜNIE ORKEST ARTILLERIE TROMPETERKORPS

o.l.v. dirigent Henk van 't Veer

nodigt u uit tot het bijwonen van het
ARTILLERIE JAARCONCERT
dat gehouden zal worden op
ZATERDAG 20 APRIL 2013
IN DE PAROCHIEKERK H. JOHANNES DE DOPER
STRAATWEG 146 - 3621 BV BREUKELEN

Aanvang 15.00 uur
kerk open 14.30 uur
TOEGANG GRATIS!
Kaarten bestellen via e-mail:
roa@hetnet.nl

SOBAT

Jaarlijks worden begin september in opdracht van het bestuur van VOMI Nederland kransen gelegd op de 7 Erevelden in Indonesië

Verenigingsnieuws

Limburg

Secr. Theo Maas, Pucclinplein 7,
6371 LV Landgraaf
Tel. 045-5327394
E-mail: themaas@home.nl
Soc. Comm. Tel. 077-3822592

Wij vragen u nogmaals dringend zich op te geven voor deelname aan de jaarvergadering en de reünie zodat wij de gelegenheid hebben alles goed voor te bereiden.

Programma 2013

9 april Jaarvergadering
Gemeenschapshuis, Lindelaan 4,
Kessel-Eik

14 juni Reünie
Kazerne, Kazernelaan 101, Weert

10 september Bijeenkomst
Broen Café, Marktstraat, Echt

5 november Bijeenkomst
Gemeenschapshuis, Lindelaan 4,
Kessel-Eik

De bijeenkomsten beginnen om
14.00 uur, de reünie begint om
11.00 uur.

Helaas hebben wij weer afscheid moeten nemen van enkele leden t.w.:
De sobats: Spreuwenberg uit Venlo, Stappers uit Grubbenvorst, Gerats uit Landgraaf (bestuurslid) en Horix uit Amsterdam.
Donatrice: Veldhuis-Lechner uit Herten-Roermond.

Houd ons op de hoogte van leden of hun partners die ziek zijn. Een beetje aandacht kan soms wonde-

ren verrichten. Tenslotte wensen wij al onze zieke sobats en/of familieleden van harte beterschap.

Wij proberen U middels de "SOBAT" zo goed mogelijk op de hoogte te houden van het wel en wee van VOMI-Limburg.

Noord-Brabant Oost

Secr. J. v.d. Ham, Buusplaats 10,
5038 HK Tilburg
Tel. 013-5400380/fax: 013-5400381
E-mail: vomi.nbo@veteranen.nl

Contributie

Deze kon worden betaald als "vrijwillige bijdrage" waaraan door velen is voldaan. Soms zelfs met grotere bedragen dan de gewenste 10 euro. Wij danken deze gulle gevers daarvoor hartelijk.

Het totaal ontvangen bedrag dekt echter niet onze kosten en/of de verplichte afdracht aan VOMI-NL (10 euro per lid). Vandaar ons verzoek om alsnog tot storting over te gaan, zodat wij u een sluitende begroting kunnen presenteren. Wij rekenen op uw solidariteit in deze!

Reünie in Oirschot, donderdag 13 juni a.s.

Inmiddels zijn er al veel aanmeldingen binnen, maar er kunnen zich nog zo'n 150 personen melden om het totale aantal van maximaal 400 personen te bereiken. Het zal een "gemengd" publiek worden, deels VOMI en deels SVOM (waarmee een samenwerkingsverband is gesloten).

Noord-Holland

Secr. Ad Bouterse
Lindenlaan 110
1741 TX Schagen
Tel. 0224-215621
E-mail: ad.bouterse@hetnet.nl
Soc. Comm. Tel: 023-5283997

Na weer een vertraging op het spoor, kwam de voorzitter toch nog op tijd om iedereen welkom te heten op onze reünie van 13 februari jl. in Heerhugowaard, waar wij weer uitstekend werden verzorgd in "De Brink" en waar wij ons al jaren thuis voelden.

Op deze dag was er ook een bijzonder woord van welkom aan burgemeester H.M.W. ter Heegde van Heerhugowaard die ons vereerde met zijn bezoek. Na de koffie deed hij een rondgang onder de veteranen en hun partners en hij was zeer belangstellend naar hun ervaringen.

Hierna nam hij het woord en vertelde dat er op 6 juni 2013 een Veteranendag zal worden gehouden in Heerhugowaard. Deze keer zijn de dames ook van harte welkom. De voorzitter sprak daarover zijn waardering uit, want vooral de behulpzame kant van de dames is zeer belangrijk voor de veteranen.

De Algemene Ledenvergadering (ALV) wordt gehouden op maandag 13 mei 2013 in de Marinekazerne te Amsterdam. Deze datum is gewijzigd in verband met de inhuldiging van Koning Willem-Alexander. U krijgt voor deze ALV nog een uitnodiging met aanmeldingsformulier.

Het bezoek aan het Oorlogsmuseum te Overloon gaat gewoon door op de geplande datum van 22 mei 2013. De voorbereidingen hiervoor zijn in volle gang. Het minimum aantal deelnemers is gesteld op 30 personen en er zijn nog plaatsen beschikbaar. De kosten voor dit bezoek zijn € 25,00 euro per persoon (exclusief drankjes).

Onderweg is er gelegenheid voor een kopje koffie, vervolgens een Brabantse koffietafel in het museum, daarna de rondleiding en onderweg naar huis stoppen wij voor de "blauwe hap". Er zijn drie opstapplaatsen, nl. Alkmaar / De Meent, Hoofddorp / McDonald's en Breukelen / Hotel van der Valk.

Overijssel

Secr. J. Oldenbeuwing
Reiger 27
8105 AL Raalte
Tel. 0572-358947
E-mail: j.oldenbeuwing@versatel.nl
Soc. Comm. Tel. 0572-358947

In de vorige 'SOBAT' heb ik de hoop uitgesproken dat ik velen van u zou mogen begroeten op onze Nieuwjaarsreceptie. Helaas is dat niet bewaarheid.

Ongeveer 20 personen (inclusief het bestuur) vonden de weg naar restaurant 'Reimink' aan de Spanjaardsdijk te Heeten. De opkomst viel het bestuur dus erg tegen. Ondanks het geringe aantal personen was het toch gezellig. Wel rijst de vraag of we hiermee door moeten gaan, we moeten daar nog maar eens goed over nadenken.

Donderdag 21 februari jl. traden voor ons op 'De IJsselland Speulders', een harmonica-duo uit Joppe. Ook op deze dag was de opkomst matig en even groot als op de Nieuwjaarsreceptie. Veel minder dan we gewend zijn.

Ik wil u nog even wijzen op de laatste bijeenkomst van dit seizoen. Op 25 april gaan we naar 'Pothaar' in Bathmen, met aansluitend een Chinese maaltijd. **Opgave voor 9 april a.s.**

Het programma voor het nieuwe seizoen treft u aan in de volgende uitgave van onze 'SOBAT'.

Vanaf deze plaats wens ik al onze zieken en minder validen heel veel sterkte en zo mogelijk belerschap.

Utrecht/ 't Gooi

Tijdelijk contactadres:
Voorzitter Wim Viehoff
Gaag 71, 3453 MS De Meern
Tel. 030-2881530
E-mail: wimviehoff@casema.nl
Soc. Comm. Tel. 0348-443731

Elders in dit blad leest u een In Memoriam betreffende onze secretaris Aad Mariens. Tijdens de crematie werd o.a. ook het woord gevoerd door Rita Verdonk. Zij is voorzitter van het

Indië-monument te Utrecht. Een Erewacht van VOMI-leden en Wapenbroeders gaven aan het afscheid van Aad een extra accent. Een eervol afscheid waarbij ook de bestuursleden Leen Noordzij en Theo Rump aanwezig waren.

Hoe nu verder? Het bestuur bestaat nu nog uit twee personen. Bovenstaand ziet u het voorlopige contactadres! Eind mei zullen wij een vergadering/contactmiddag beleggen waar dan een beslissing over het voortbestaan van de vereniging zal moeten vallen. Een uitnodiging daarvoor zult u te zijner tijd ontvangen.

Een spontane aanbieding van een kandidaat werd na de crematie ontvangen, maar dit betekent nog geen oplossing. Kijk eens rond, uzelf, kinderen, welke aanhang ook. Het gaat hoofdzakelijk om het bijhouden van het ledenbestand op de computer en het verzenden van de noodzakelijke administratie. Een tweede secretaris derhalve zonder vergaderplicht.

Ik wil nog even terugkomen op ons geslaagde Kerstdiner, een tijdje geleden alweer.

Menig Kerstverhaal vanuit het Indië-verleden ging daar over tafel. Zo ook het verhaal van Xenia, Irene Mouwin-Oost die een cd begeleidde over haar verblijf in het kamp 'BANGKINANG' op Sumatra. Veel indruk maakte ze met haar ontboezeming over de Bersiapperiode. 'Als jullie er niet waren geweest, had ik hier niet gestaan'!! Indrukwekkend!

Mogen wij verder op elkaar rekenen? Laten wij vooral eind mei een goede en verstandige beslissing nemen. Moet lukken, toch??

De Veluwe

Secr. Frits T. Dürst Britt,
Eperweg 21, 8181 ET Heerde
Tel. 0578-691646, fax 0525-657336
E-mail: kva325@artillerie.nl
Soc. Comm. J.G. (John) Muller,
tel. 0341-845264,
E-mail: j.muller795@upcmail.nl

Bijeenkomsten 2013

De eerste bijeenkomst is in overleg met het bestuur van VOMI Rivierenland/Oost-Gelderland gepland in **Bronbeek op vrijdag 12 april a.s.** Er is een bezoek gepland aan de expositie van het aldaar aanwezige museum en wij

voegen ons bij de andere veteranen (na afloop van hun vergadering) en bij de gezamenlijke Indische rijstmaaltijd. De **jaarvergadering** van VOMI 'De Veluwe' is kort daarop gepland op **woensdag 17 april**. In verband met het feit dat onze vaste plaats van bijeenkomst (het militair tehuis in Stroe) nu permanent is gesloten, verzamelen we voortaan in het ECHOS Home 'Baan Zulu' (voorheen militair tehuis) aan de Otterloseweg 12A, 6732 BS Harskamp. Een meegevoerde attentie voor de verloting wordt op prijs gesteld. Inloop vanaf 13.30 uur, de voorzitter opent de bijeenkomst om 14.00 uur en einde omstreeks 16.00 uur. Op **woensdag 9 oktober** is er een gezellige middag met een bingo gepland eveneens in het ECHOS HOME in Harskamp. Op **woensdag 20 november** is de inmiddels traditionele eindejaarsbijeenkomst gepland met rijstmaaltijd in de Officierscantine op het ASK te 't Harde.

Ledenmutaties

We zijn dit jaar begonnen met 126 leden en donateurs. In februari kreeg ik bericht van het overlijden van Alje van de Kamp uit Harderwijk. Hij diende in Nederlands-Indië bij het 6e Eskadron Oechechtswagens (Regiment Huzaren van Boreel). Deze eenheid was ingedeeld bij de W-Brigade op Midden-Java en hij heeft de Slag om Solo nog meegevoerd, waarbij in augustus 1949 de stad werd bestormd door 2000 guerrilla's.

Buddysysteem

Komt u niet naar onze bijeenkomsten, dan is er nog een andere manier om met elkaar in contact te blijven, namelijk via ons buddiesysteem. Een telefoontje is zo gepleegd en een bezoekje wordt altijd op prijs gesteld. Weet u niet meer wie er in uw groepje zaten, neem dan contact op met John Muller. Uiteraard kunt u hem ook bellen als u iets te melden heeft over het wel en wee van onze leden.

Degenen die mij een e-mailadres hebben gegeven, worden via de computer regelmatig geïnformeerd als er iets te melden is. Heeft u in 2012 geen berichten ontvangen, meldt u zich dan (weer) op mijn e-mailadres kva325@artillerie.nl.

Kopij

Heeft u iets interessants te melden dat opgenomen kan worden in ons

verenigingsblad "SOBAT", dan kunt u die kopij kwijt bij ondergetekende of een van de andere bestuursleden.

Zeeland

Secr. M.J. Boogaard
Rozengracht 36
4382 PA Vlissingen
Tel: 0118-418641
E-mail: papua@zeelandnet.nl

Op **zaterdag 8 juni 2013** wordt in Middelburg voor de zesde keer en in Zeeland voor de zevende keer (1e keer in Terneuzen) de Zeeuwse Veteranendag georganiseerd.

Dit jaar in samenwerking met de Koninklijke Marine in het kader van het project "Marine 525 jaar". Alle veteranen, ook van buiten Zeeland, zijn van harte welkom. Zij die hieraan willen deelnemen gelieve zich vóór **1 mei 2013** op te geven bij de voorzitter van de Stichting Zeeuwse Veteranendag (S.Z.V.D.). Telefoon en E-mailadres zie hierboven.

Ook aangeven of u wel of niet wilt meelopen in het defilé (± 20 minuten). Er rijden ± 25 voertuigen mee. Zij die mee willen rijden, dienen zelf een afspraak te maken met de chauffeurs.

Er rijden drie gratis taxibusjes (waarvan één rolstoeltaxi) vanuit de parkeerkeider (gratis parkeren) onder het Stadskantoor naar het Abdij Complex. Dit is de "ontmoetingsplaats en start defilé".

Ook partners zijn van harte welkom. Ondersteuning als donateur is van harte welkom (€ 10,00), meer is natuurlijk erg welkom.

Zuid-Holland

Secr. H.H.M. Mergler
De Drentsehof 25 b
2951 VZ Aiblasserdam
Tel. 078-6913515
E-mail: veteranen26706@ziggo.nl
Soc. Comm. I: Tel. 070-3019477
Soc. Comm. II: Tel. 010-4340970

Onze Algemene Ledenvergadering (ALV) vindt plaats op dinsdag 16 april 2013.

De vergaderlocatie is dit jaar in Honselersdijk, Gebouw REMOBOTH, Poeldijksepad 1, tel. 0174-625225. De vergadering begint om 11.00 uur. Tussen de middag serveren wij

een kopje soep met een broodje. U komt toch ook?

De agenda en overige vergaderstukken worden u op verzoek toegezonden. U kunt deze stukken aanvragen bij onze vicevoorzitter Wim Topée, Wingerd 5, 2285 JL Rijswijk, tel. 070-3961998 of e-mail: topy@ziggo.nl

60-jarig huwelijk

Op 26 februari 2013 vierden de heer en mevrouw Mes uit Rotterdam hun Diamanten huwelijksfeest. Namens het bestuur en de leden van VOMI Zuid-Holland van harte gelukkigwens.

Canada

Twee keer per jaar houden we een bijeenkomst voor VOMI-leden in het district ten oosten van Toronto (Scarboro-Whitby-Oshawa-Bowmanville). Onze Springmeeting staat gepland op 8 mei 2013 in restaurant 'The Great Moon Buffet' te Whitby. We beginnen om 11.30 a.m.

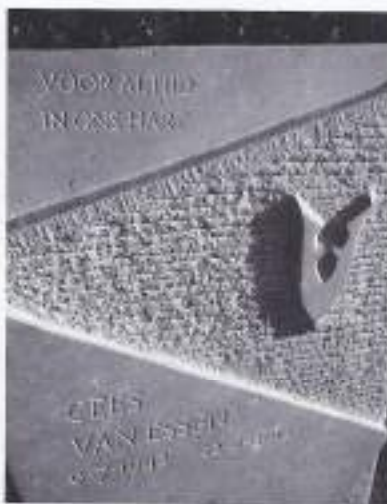
Mr. Gerald Schroor
223 Cromwell Ave
Oshawa ON L1J 4T7

Uniek eerbetoon aan een veteraan

Op 22 april 2012 is Cees van Essen op 69-jarige leeftijd overleden. Hij diende bij het 6e Bataljon Infanterie op Nederlands Nieuw-Guinea. Hij is begraven in Harderwijk op de gemeentelijke begraafplaats "Elzenhof". Enige tijd geleden ontving ik van zijn echtgenote een foto van zijn grafsteen met de volgende toelichting.

Lieve vrienden,
Vorige week is de steen op Cees zijn graf geplaatst. Was verdrietig. Maar de steen is zo mooi geworden. De steen heeft de betekenis van een opgevouwen vlag. En dan die mooie 'V' van Veteraan. Want dat was Cees, een echte Veteraan. Het is goed zo.

Mocht U de begraafplaats in Harderwijk bezoeken, denk dan ook even aan onze sobat Cees

van Essen en aan zijn nabestaanden die trots op hem zijn.

F.T. Dürst Britt,
secretaris VOMI 'De Veluwe'

100 jaar militaire luchtvaart: de tijd vliegt!

In 2013 staat de Koninklijke Luchtmacht stil bij 100 jaar Nederlandse militaire luchtvaart. Het luchtwapen onderging in deze eeuw grote veranderingen. Van één houten vliegtuig tot een organisatie met straaljagers, transportvliegtuigen, helikopters en deskundig personeel.

SOCIAAL COMMISSARISSEN

Voorzitter/secretaris
 Wil P.J. Patist
 Stellingenweg 104
 8475 EJ Nijeholtpade
 tel. 0561-688772
 mobiel 06-15100579
 E: vomisoccom@kpnmail.nl

**Vice-voorzitter/
 Budgethouder FSZ**
 Theo H.A. Rump
 Albatrosstraat 14
 2352 EG Leiderdorp
 Tel. 071-5416936
 E-mail:
 Theorump@gmail.com

Coördinator monumenten
 Ger de Jong
 Rozenlaan 41
 2995 AS Heerjansdam
 Tel. 078-6771902

stichting
 veteranen
 platform

sangelsoten bij

SOCIAAL COMMISSARISSEN

Drenthe-Groningen
 M.P. de Boer
 Hoofdweg 67
 9626 AB Schildwolde
 tel. 0598-42 23 89

Zuid-Holland
 G.A. Mulier
 De Tol 365
 2266 EG Leidschendam
 Tel: 070-3019477

W.A.J.K. (Willeam) Roza
 Heemraadstraat 9
 3131 VG Vlaardingen
 tel. 010-4340970
 wroza3@kpnplanet.nl

Overijssel
 Joost Oldenbeuving
 Reiger 27
 8103 AL Raalte
 tel. 0572-35 89 47
 joldenbeuving@versatel.nl

Noord Brabant-West
 P.N. Welten
 Bakenlaan 36
 4731 CD Oudambosch
 tel. 0165-31 26 16
 pnwelten@kpnmail.nl

Noord-Brabant Oost
 J. van der Ham
 Bucusplaats 10
 5036 HK Tilburg
 tel. 013-5400380
 vomirbo@veteranen.nl

Friesland
 Hans N. Blom
 Tjalko v.d. Walstraat 24 T
 8723 GA Koudum
 tel. 0514-522107

Utrecht/t Gooi
 L. Dorrestijn
 Nassauperk 36
 3481 HE Hammeien
 Tel. 0348-443731
 dorrestijn@veteranen.nl

**Rivierenland/
 Oost Gelderland**
 A. Ebben
 Scheidingsweg 5
 0585 KD Mook
 tel. 0246-96 12 53

Limburg
 H.A.M. van Haaff
 Past. Sassenstraat 44
 5921 CV Venlo
 tel. 077-3822592
 hemanverhaeff@online.nl

Zeeland
 Marcel J. Boogaard
 Rozengracht 36
 4382 PA Vlissingen
 Tel. 0118-418641
 pepu3@zeelandnet.nl

VOMI Binnenland
 Wil P.J. Patist
 Stellingenweg 104
 8475 EJ Nijeholtpade
 Tel. 0561-688772 /
 06-15100579
 vomisoccom@kpnmail.nl

De Veluwe
 J.G. (John) Mulier
 Groeneveldstraat 115
 3862 XE Putten
 Tel. 0341-845264
 jmulier700@upcmail.nl

Noord-Holland
 Nico Baan
 Molenvortlaan 58
 2103 TE Heerhooft
 tel. 023-5283997
 nbaan@kpnmail.nl

FONDS SOCIALE ZORG

Beheerder Toko, P.R. en Voorlichting
 J. (Sjef) Franken
 Spuistraat 1, 3114 CR Schiedam
 tel. 010-4736186, sjef.franken@versatel.nl
Budgethouder Theo H.A. Rump, zie ook boven

Postzegels
 J. Hoevelaken
 Weerdestein 175
 6714 CN te Ede
 Tel. 0318-614557

VOM (Noord Veluwe/Oostelijk Flevoland)
 Paul P.G. Gommers
 Alb. Neuhuyslaan 23
 8072 HJ Nunspeet
 Tel. 0341-254231
 E-mail: ppg.gommers@kpnmail.nl

Postzegels, gebruikt of ongebruikt, binnen- of buitenland, alsmede telefoonkaarten en sigarenbandjes, bewaar ze en stuur ze naar: J. Hoevelaken, Weerdestein 175, 6714 CN te Ede, tel 0318 - 614557.
 De opbrengst komt volledig ten goede van het Fonds Sociale Zorg VOMI - Nederland.

SOCIALE COMMISSIE VOMI Fonds Sociale Zorg

Draag bij aan de herkenbaarheid van de VOMI en draag daarom ons borstembleem en de VOMI stropdas bij alle officiële VOMI gelegenheden.

Artikelen zijn te verkrijgen via de VOMI stand of via bestelling bij de beheerder van de VOMI stand:

VOMI Borstembleem	€ 7,00	VOMI wapenschild, mahonie	€ 19,00
VOMI Stropdas donkerblauw/ donkerrood	€ 11,50	VOMI manchetknopen, per paar	€ 10,00
VOMI Condoleancekaart	€ 1,25	Draaginsigne Veteranen (klein model)	€ 8,00
Draagspeld Witte Anjer	€ 2,50	OVW draaginsigne met surete vergulde en inclusief ministeriële beschikking	€ 7,50
Demobilisatie speld (zilver, orgineel)	€ 8,00	1.50 meter rood, wit, blauw lint (met opdruk VOMI en logo)	
VOMI kruidenbitter	€ 10,00	voor opmaak bloemstukken	€ 8,50 per lint
Speld met VOMI logo (goudkleurig)	€ 5,00		
VOMI-cap	€ 10,00		
VOMI pillendoosje	€ 2,50		
VOMI pennenset	€ 12,50		

Prijzen zijn per stuk en bij elke bestelling worden voor verzending de porto kosten berekend.

De artikelen zijn te verkrijgen in de VOMI stand of bij:

Sjef Franken, Spuistraat 1, 3114 CR Schiedam, tel 010-4736186 of 06-51580957.

Via @mail: sjef.franken@versatel.nl

Budgethouder: ING Rekeningnummer 61 31 844 ten name van VOMI Nederland/Fonds Sociale Zorg te Leiderdorp

Postzegels, gebruikt of ongebruikt, binnen of buitenland, alsmede telefoonkaarten en sigarenbandjes, bewaar ze en stuur ze naar: **J. Hoevelaken, Weerdestein 175, 6714 CN EDE, tel 0318 - 614557.**

De opbrengst komt volledig ten goede van het Fonds Sociale Zorg van VOMI Nederland

In Memoriam

**Met grote eerbied en in gepaste vorm
brengen wij een laatste Ere-saluut aan:**

**Met ons aller
welgemeend mede-
leven en dat de
liefde en de warmte
van uw naasten U
de moed en kracht
geven dit zware
verlies te dragen.**

NAAM	VOORL	WOONPLAATS	ONDERDEEL
Abeelen-Nijssen,	C.J. Mw.	Haarlem	
Ardonne,	A.	Klundert	3 GRPI
Arendse,	J.	Eethen	2-15 RI
As-Paantjes, van	FF. Mw.	Oud Gastel	
Beljer,	F.P.C.	Rockanje	Vbdd Java
Berghuis,	S.	Heerenveen	3 LUA
Berkhout,	G.	Alkmaar	?
Blankenaar,	B.	Heemstede	2-4 RI
Boer, de	N.	Spierdijk	?
Brakke,	R.	Rouveen	GBI
Bronke,	B.	Koog aan de Zaan	3-8 RI
Brouwers,	P.J.	Steenbergen	9 RVA
Bruin,	Chr.Th.	Alkmaar	3-9 RI
Cosman,	H.C.J.	Den Haag	?
Degenaar,	R.	Oss	5-1 RI
Diessen, van	Th.	Veldhoven	3-11 RI
Dijk, van	P.	Uithoorn	424 BI/6-7 RI
Dommelen, van	H.	Veghel	425 BI/6-6 RI
Gaarenstroom,	A.J.C.	Rucphen	42 AAT+LTD NNG
Gerats,	J.J.	Landgraaf	8 RVA
Giessen, van der	B.H.	Alblasserdam	5-3 RI
Ginneken, van	L.J.G.	Roosendaal	12 Gnvelddie
Goede,	J.	Haarlem	2-4 RI
Heij, de	A.	Joure	KLu NNG
Holler-van Mastrigt,	N. Mw.	Leiden	
Holtrop,	L.J.	Joure	5-2 RATA
Hoelke,	W.	Amsterdam	43 Gnparckbrig
In den Berken- Heslinga,	E. Mw.	Amsterdam	
Kamp, v.d.	A.	Harderwijk	6 Esk Vechtw HvB
Keljzer,	M.H.	Oud Beijerland	Vbdd Marns NNG
Kelzer,	J.	Enschede	432 BI
Kremer,	G.	Wolvega	4 GRPI
Kremers,	J.	Mill	456 BI
Kruysdijk,	B.	Harderwijk	3-9 RI
Laarschot, v.d.	M.	Cuijk	MA NOI
Lagemaat, v.d.	G.	Castricum	?
Langendoen,	J.	Alphen a/d Rijn	?
Leenheer,	A.	Ridderkerk	5 GRG
Lefferts,	L.	Burgum	4-1 RI
Lubbers,	G.W.	Heeten	5-5 RI
Lune, van	P.	Houwerzijl	NNG
Marinus,	G.	Delfzijl	403 BI/6-1 RI
Martens,	A.J.B.	Utrecht	Lua
Melis,	A.	Tilburg	42 AAT
Merrienboer,	M.M.	Zevenbergschenhoek	411 BI/6 GRG
Müller,	H.H.H.	Coevorden	Ostcie 403 BI/6-1 RI
Ooijen, van	A.	Rolde	15 Genie
Peers,	H.P.J.	Vught	411 BI/6 GRG
Prins,	A.	Oentsjerk	5 HUPVA
Rooks,	ET.	Oosterwoide	?
Ruiter, de	M.	Sommelsdijk	436 BI/7-2 RI
Schipper,	L.R.	Groningen	Staf 43 ZIB
Smeets,	A.E.H.	Itteren	43 ZMC
Stappers,	PH.W.	Grubbenvorst	43 ZMC

**sociale
VERBOND**

SOBAT

Stokvis,	G.J.	Dalfen	?
Thiel, van	J.	Oss	LTD 695
Trip,	R.	Spijkenisse	3-3 RI
Verhaert,	M.P.E.	Huijbergen	4-3 RI
Vermeulen-			
MacDaniel,	T. Mw.	Dirksland	
Vos, van	M.C.	Bergen op Zoom	2-12 RI
Wezenbeek,	M.H.	Roosendaal	3-3 RI
Wielenga,	C.	Wassenaar	V-Brigade
Willemsen,	H.J.	Hoorn	KMar NNG
Wit, de	L.	Orijpskerk	4-4 RI
Zonneveld,	J.	Puttershoek	3-3 RI

Nieuwe leden

NAAM.....	WOONPLAATS.....	ONDERDEEL.....
AA M. van der	BEST.....	6 BI
BERTENS G.M.....	GEMONDE.....	Kon Marine
BEURDEN P. van.....	WAALWIJK.....	
BOER de M.....	ELSPEET.....	
BOER de U.....	ELSPEET.....	KMAR
GENDEREN D.P. van.....	ZWLINDRECHT.....	
HOEZEN C.C.J.....	UDEN.....	Kon Marine NNG
MEIJER P.D.....	DRONTEN.....	Kmar
MEIJER-LEENE J.....	DRONTEN.....	
MIERLO H. van.....	BUDEL.....	
RAVENSWAALJ L. van.....	BERGELIJK.....	
SIEMENSMA - de HAAN.....	NUNSPHEET.....	
SIEMENSMA W.....	NUNSPHEET.....	B&T
SLIKKERVEER J.P.....	PERTH AUSTRALIA.....	Lima
TEURLINX H.....	EINDHOVEN.....	RTT

Stichting Steunfonds VOMI-Nederland

De stichting heeft ten doel het ondersteunen van de vereniging VOMI-Nederland, onder meer door het verschaffen of ter beschikking stellen van financiële of materiële middelen aan deze vereniging, alsmede al hetgeen met één en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord. De stichting tracht haar doel te verwezenlijken door: het verwerven van gelden door middel van bijdragen van particulieren, onder-

nemers en overheid; alle andere wettige middelen, welke aan het doel van de stichting bevorderlijk kunnen zijn. Het vermogen van de stichting zal worden gevormd door: subsidies, retributies, donaties, schenkingen, erfstellingen, legaten, alle andere verkrijgingen en baten. Meerdere nabestaanden van sobats hebben uit hun erfenis reeds geld aan de stichting ter beschikking gesteld. Ook een aantal leden van onze lidverenigingen heeft reeds een donatie gedaan.

Het bestuur van VOMI-Nederland roept een ieder op om deze stichting te sponsoren. Men kan het doen door minimaal € 7,50 over te maken op bankrekeningnummer 12.89.87.049 ten name van Stichting Steunfonds VOMI-NL te Barendrecht.

U doet toch ook mee?

Th.R.

SENIOR HOTELS

'Alles Inclusief' vakanties

Senior Hotels zijn gezellige en gastvrije *** / **** familiehotels gelegen op de mooiste plekjes en streken in Nederland en Duitsland, geselecteerd door BTR Reizen, waar u te gast bent voor een 'Alles Inclusief' vakantie.

In samenwerking met Senior Hotel Jägerhof in het Duitse Teutoburgerwald heeft BTR Reizen voor alle veteranen een speciale aanbieding. Het gehele zomerselzoen 2013 krijgen alle Soldiers and Veterans **10% korting** op de door BTR Reizen gepubliceerde Senior Hotel Jägerhof prijzen.

Voor boekingen en informatie over deze aantrekkelijke aanbiedingen en de ontwikkelingen van Senior Hotels, bezoek onze internetsite www.BTRreizen.nl of bel ☎ 055 - 5059500.

Veteranen gratis
koffie met gebak

Senior Hotels Jägerhof is fraai gelegen in het prachtige Teutoburgerwald, op zo'n 300 km. rijden vanuit het midden van Nederland.

Voor diegene die niet zo ver willen reizen maar toch houden van de Duitse gastvrijheid en heerlijk willen genieten van een goed verzorgde 'Alles Inclusief' vakantie in een gemoedelijk ***superior familiehotel, dan is Senior Hotel Jägerhof een uitstekende bestemming.

Mooie uitstapjes met uw auto door het mooie Teutoburgerwald en het geliefde Sauerland met een bezoek aan leuke dorpjes en stadje, heerlijke fiets-tochten of wandelingen door de fraaie natuur, vanuit uw Senior Hotel Jägerhof is het allemaal mogelijk.

Bel & Boek want VOL = VOL

Veteranen
Voordeelprijs
€ 239,-
pp

Senior Hotel Jägerhof*** Teutoburgerwald

5 dagen 'Alles Inclusief' vakantie
van maandag t/m vrijdag € 266,-

Speciale Veteranen Voordeelprijs € 239,-

- ✓ 4 x logies met uitgebreid ontbijtbuffet
- ✓ 4 x goed verzorgd lunchpakket
- ✓ 4 x heerlijk 3-gangen diner of dinerbuffet
- ✓ **GRATIS:** 4 avonden van 18.00 tot 22.00 uur drankjes: koffie, thee, tapbieren, frisdranken, vruchtensappen, jenever en huiswijnen.

Exclusief:

- reserveringskosten € 20,00 per boeking
- 1-persoonskamer toeslag € 60,00

BTR REIZEN

055 - 5059500

WWW.BTRREIZEN.NL

